
Datganiad Pellach: Gwneud gwasanaethau ar-alw yn hygyrch

Llywio gofynion i wneud Gwasanaethau Rhaglenni
Ar-alw yn fwy hygyrch i bobl anabl

DATGANIAD:

Dyddiad cyhoeddi: 9 Gorffennaf 2021

Cynnwys

Adran

1. Trosolwg	1
2. Cefndir	4
3. Gwneud Eithriadau Cymesur	10
4. Iaith arwyddion	31
5. Gweithredu a gorfodi	36
6. Arferion Gorau	45

1. Trosolwg

- 1.1 Dyma ein hail adroddiad ar wneud gwasanaethau fideo ar-alw yn fwy hygyrch i bobl sydd â nam ar eu golwg a/neu ar eu clyw. Mae'n cynnwys rhagor o argymhellion i Lywodraeth y DU ar wneud hygyrchedd gwasanaethau ar-alw yn ofyniad cyfreithiol. Roedd Deddf yr Economi Ddigidol 2017 wedi paratoi'r ffordd ar gyfer gofynion o'r fath.
- 1.2 Wrth i'n harferion gwyllo newid o wasanaethau darlledu traddodiadol i gynnwys ar-lein ac ar-alw, mae defnyddwyr anabl yn cael eu gadael ar ôl oherwydd na allant ddibynnu ar raglenni ar-alw i ddarparu isdeitlau neu iaith arwyddion ar gyfer pobl fyddar neu drwm eu clyw, neu ddisgrifiadau sain ar gyfer pobl ddall a rhannol ddall (gyda'i gilydd, mae'r mathau hyn o gymorth yn cael eu galw'n "wasanaethau mynediad").

Ein canfyddiadau a'n hargymhellion – yn gryno

Ein man cychwyn yw y dylai pob cynulleidfa, hyd y bo modd, allu defnyddio gwasanaethau ar-alw, sy'n eu galluogi i gymryd rhan lawn mewn bywyd cymdeithasol a diwylliannol. Rydym eisoes wedi gwneud argymhellion i Lywodraeth y DU ynghylch y gofynion sylfaenol a ddylai fod yn berthnasol i wasanaethau ar-alw: isdeitlau ar gyfer 80% o'r cynnwys, disgrifiadau sain ar gyfer 10%, ac iaith arwyddion ar gyfer 5%. Mae Llywodraeth y DU wedi gofyn i ni edrych yn fanylach ar sut dylai unrhyw eithriadau o'r gofynion hyn weithio, ac ar y gofynion ar gyfer gwasanaeth iaith arwyddion.

Yn dilyn ymatebion i ail ymgynghoriad, mae ein hargymhellion pellach yn cael eu crynhoi isod. Mae symbol seren (*) yn dangos lle rydym wedi newid neu addasu'r dull gweithredu rydym yn ei argymhell ar ôl i ni ystyried yr ymatebion i'r ymgynghoriad.

Eithriadau

- Ni ddylid eithrio cynnwys o'r gofynion dim ond oherwydd nad oedd angen i'r un cynnwys ddarparu gwasanaethau mynediad pan gafodd ei ddarparu.
- Dylai darparwyr gael eu heithrio o'r gofynion pan fyddant wedi gwneud ymdrechion rhesymol i ddarparu gwasanaethau mynediad, ond wedi cael eu hatal rhag gwneud hynny gan rwystrau technegol neu weithredol sylweddol. Dylai eithriadau o'r fath gael eu hystyried fesul achos.
- *Dylai gwasanaethau â llai na 200,000 o wylwyr unigryw misol (wedi'u mynegi fel 0.5% o ddefnyddwyr misol fideo ar-alw) ar lwyfan penodol gael eu heithrio ar sail cynulleidfa fach/budd bach i'r gynulleidfa. Dylai darparwyr gael yr hyblygrwydd i ddefnyddio mesurau ar wahân i faint y gynulleidfa i ddangos y byddai'r budd i'r gynulleidfa'n fach.
- *Ni ddylai darparwyr orfod darparu gwasanaethau mynediad pan fyddai hynny'n golygu cost anghymesur – at y dibenion hyn, mae hynny'n golygu costau o fwy nag 1% o holl drosiant darparwr. Rydym yn dal o'r farn mai dyma yw'r dull mwyaf ymarferol, ond rydym yn credu y dylai rheoliadau hefyd alluogi Ofcom i wneud eithriadau pan all darparwyr ddangos y byddai'r gofynion yn cael effaith wirioneddol ar hyfywedd eu gwasanaeth (er enghraifft, pan fydd y costau'n cynrychioli cyfran uwch o lawer o drosiant sy'n berthnasol i ddarparu'r cynnwys ar-alw).

Iaith arwyddion

- *Dylai darparwyr gael y rhyddid i ddewis rhwng defnyddio dehonglydd iaith arwyddion, cyflwyno rhaglenni'n gyfan gwbl mewn iaith arwyddion, a chyfrannu at ddarparwr cymeradwy rhaglenni sy'n cael eu cyflwyno'n gyfan gwbl mewn iaith arwyddion, gan ystyried canllawiau arferion gorau Ofcom mewn perthynas â budd i'r gynulleidfa.
- *Dylid gosod targed dwy flynedd o 2.5% ar gyfer gwasanaeth iaith arwyddion, er mwyn i ddarparwyr gael cyfle i ddatblygu capasiti gweithredol ar gyfer gwasanaeth dehongli drwy iaith arwyddion.

Gweithredu a gorfodi

- *Dylai darparwyr allu cyflawni'r gofynion yn hyblyg ar draws y llwyfannau lle mae eu gwasanaethau ar gael, gan ystyried canllawiau arferion gorau Ofcom fel yr uchod.
- Bydd angen mwy o bwerau ar Ofcom i fynnu gwybodaeth gan ddarparwyr (er enghraifft, ynghylch maint y gynulleidfa).

Arferion Gorau

- Mae hygyrchedd gwirioneddol yn golygu mwy na dim ond darparu gwasanaethau mynediad, nad ydynt yn ddefnyddiol iawn os nad yw cynulleidfaoedd yn gwybod eu bod yno neu os nad ydynt yn gallu eu defnyddio'n iawn. *Dylai darparwyr orfod dweud pa rai o'u gwasanaethau sy'n hygyrch, drwy ba lwyfannau, a sicrhau bod y gwasanaethau mynediad yn rhai o safon uchel ac yn hawdd eu defnyddio, gan ystyried canllawiau arferion gorau Ofcom yn y maes hwn. Mae'r canllawiau hyn yn cael eu diwygio ar hyn o bryd, a byddwn yn ymgynghori arnynt.

Dim ond i ddarparwyr gwasanaethau ar-alw y bydd unrhyw reoliadau a gaiff eu llunio o dan Ddeddf yr Economi Ddigidol yn berthnasol. Mae profiad gwirioneddol hygyrch yn cynnwys llawer o bartion eraill (sy'n amrywio o wneuthurwyr offer i weithredwyr llwyfannau). Rydym yn annog pob parti i gydweithio ac i ystyried defnyddwyr anabl wrth ddylunio, cyflwyno a marchnata eu cynnyrch a'u gwasanaethau. I gael rhagor o wybodaeth am waith ehangach Ofcom yn y maes hwn, edrychwch ar ein [tudalennau gwe Hygyrchedd ac Amrywiaeth](#).

- 1.3 Dim ond crynodeb manwl wedi'i symleiddio sydd yn adran trosolwg y ddogfen hon. Mae ein canfyddiadau a'r argymhellion rydym yn eu gwneud wedi'u nodi yn y ddogfen lawn.

2. Cefndir

- 2.1 Mae Ofcom yn rheoleiddio Gwasanaethau Rhaglenni Ar-alw (“ODPS”)¹ o dan Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 (fel y’i diwygiwyd) (“y Ddeddf”). Mae ODPS yn cynnwys amrywiaeth eang o wasanaethau, fel gwasanaethau dal i fyny darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus (fel ITV Hub), gwasanaethau tanysgrifio (fel Amazon Prime Video), a gwefannau “oedolion”².
- 2.2 Mae’r gyfraith yn mynnu bod sianeli teledu a ddarlledir yn darparu isdeitlau, disgrifiadau sain ac iaith arwyddion (“gwasanaethau mynediad”) ar gyfran benodol o’u rhaglenni. Mae isdeitlau ac iaith arwyddion yn helpu’r rheini sydd â nam ar eu clyw i ddefnyddio’r teledu, ac mae disgrifiadau sain yn cael eu darparu ar gyfer y rheini sydd â nam ar eu golwg. Mae’r gofynion wedi’u nodi yng [Nghod Ofcom ar gyfer Gwasanaethau Hwyluso’r Defnydd o Deledu](#) (y “Cod hygyrchedd darlledu”).
- 2.3 Fodd bynnag, nid oes gofynion statudol ar hyn o bryd ar gyfer gwasanaethau mynediad ar ODPS³, ac mae gwasanaethau o’r fath yn llai hygyrch na gwasanaethau teledu a ddarlledir (darllenwch ein [hadroddiad diweddaraf ar wasanaethau mynediad](#)). Mae gwasanaethau ar-alw ar gael ar amrywiaeth eang o lwyfannau a dyfeisiau, ac mae hygyrchedd yn amrywio’n fawr, gan ddibynnu ar y llwyfan sy’n cael ei ddefnyddio i wyluo’r gwasanaeth ar-alw.

Deddf yr Economi Ddigidol

- 2.4 Mae Deddf yr Economi Ddigidol 2017 yn diwygio’r Ddeddf, gan alluogi’r Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliadau sy’n mynnu bod darparwyr ODPS yn sicrhau bod eu gwasanaethau’n hygyrch i bobl sydd â nam ar eu golwg a/neu eu clyw. Bydd Ofcom yn llunio cod sy’n rhoi arweiniad i ddarparwyr ar fodloni unrhyw ofynion a nodir mewn rheoliadau gan yr Ysgrifennydd Gwladol (y “Cod Ar-alw”). Darllenwch Atodiad 3 i gael gwybodaeth am y darpariaethau newydd yn a.368BC o’r Ddeddf, fel y cawsant eu cyflwyno gan a.93 o Ddeddf yr Economi Ddigidol.
- 2.5 Mae’r diwygiadau i Ddeddf yr Economi Ddigidol yn mynnu bod yr Ysgrifennydd Gwladol yn gofyn i Ofcom ymgynghori â rhanddeiliaid y mae hyn yn debygol o effeithio arnynt, cyn mynd ati i wneud unrhyw reoliadau yn y maes hwn.
- 2.6 Llywodraeth y DU sydd i benderfynu a fydd y rheoliadau newydd yn berthnasol i wasanaethau rhaglenni ar-alw y BBC ai peidio. Fodd bynnag, nid yw’r gofynion darlledu cyfatebol (a303 o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003) yn berthnasol i’r BBC, gyda gofynion hygyrchedd ehangach yn cael sylw yn hytrach yn Siarter a Chytundeb y BBC. Byddem yn disgwyl i drefniant tebyg fod yn berthnasol i wasanaethau rhaglenni ar-alw y BBC. Os felly, fel yr amlinellir yn ein [hadolygiad o hygyrchedd y BBC yn 2021](#), byddem yn ymgynghori ar

¹ Mae nifer o ffactorau’n pennu a yw gwasanaeth ar-alw yn cael ei reoleiddio gan Ofcom ai peidio, gan gynnwys a oes rhywun sydd â ‘chyfrifoldeb golygyddol’ ac a yw’r gwasanaeth o fewn awdurdodaeth y DU. Darllenwch ein [canllawiau ynghylch pwy sydd angen rhoi gwybod](#).

² Edrychwch ar y [rhestr o wasanaethau ODPS y rhoddwyd gwybod amdanynt](#).

³ Ond, mae gan Ofcom ddyletswydd o dan adran 368(C) o’r Ddeddf i annog darparwyr ODPS i sicrhau bod eu gwasanaethau’n cael eu gwneud yn fwy a mwy hygyrch.

ein canllawiau arfaethedig ar gyfer gwasanaethau rhaglenni ar-alw y BBC (gan gynnwys iPlayer) ar yr un pryd ag y byddem yn ymgynghori ar y Cod Ar-alw. O dan [Gytundeb 2016](#) (Atodlen 3, cymal 9), mae'n rhaid i'r BBC ddilyn canllawiau Ofcom ar hygyrchedd mewn perthynas â rhaglenni sy'n rhan o'i Wasanaethau Cyhoeddus yn y DU (gan gynnwys ODPS yn y DU).

Argymhellion Ofcom yn 2018

- 2.7 Yn dilyn cais ffurfiol gan yr Ysgrifennydd Gwladol, cynhaliodd Ofcom [ymgyngoriad](#) cyhoeddus ar ffurf y rheoliadau, ac ym mis Rhagfyr 2018 rhoesom wybod i'r Ysgrifennydd Gwladol am ganlyniad yr ymgynghoriad, gan roi [argymhellion](#) ar ofynion priodol. Roeddem wedi argymhell targedau 4 blynedd ar gyfer isdeitlau, disgrifiadau sain ac iaith arwyddion (80%, 10%, 5%) ar raglenni ODPS, gyda system hyblyg o eithriadau ar sail budd i'r gynulleidfa, fforddiadwyedd ac anhawster technegol.
- 2.8 Gan fod y diwydiant ar-alw yn parhau i ddatblygu, roeddem wedi argymhell y dylai'r dulliau a ddefnyddir i asesu ffactorau fel budd i'r gynulleidfa a fforddiadwyedd gael eu nodi yng Nghod Ofcom (ac y gallent newid fel y bo'n briodol, er enghraifft wrth i safonau newydd gael eu datblygu ar gyfer mesur cynulleidfaeidd).

Ymgynghoriad Pellach yn 2020

- 2.9 Ym mis Tachwedd 2019, [ysgrifennodd Llywodraeth y DU at Ofcom](#) yn datgan bod yr Ysgrifennydd Gwladol yn cytuno'n fras ag argymhellion Ofcom, ond bod y broses o ddatblygu'r fframwaith cyfreithiol yn galw am ragor o fanylion am rai o baramedrau allweddol y cynllun, er mwyn deall sut dylai'r fframwaith weithio'n ymarferol. Ar ran yr Ysgrifennydd Gwladol, gofynnodd Llywodraeth y DU i Ofcom gynnal ymgynghoriad penodol i fod yn sail i ragor o argymhellion ar drothwyon penodol a fyddai'n pennu eithriadau rhag gofynion, neu'n mynnu bod darparwr yn sefydlu gofynion eraill.
- 2.10 Ym mis Gorffennaf 2020, roeddem wedi cyhoeddi [ymgyngoriad pellach](#) a oedd yn gofyn am safbwyntiau rhanddeiliaid ar ein cynigion mewn perthynas â'r materion a amlygwyd gan y Llywodraeth. Cawsom 19 ymateb i gyd gan:
- 4 Grŵp yn cynrychioli defnyddwyr: Pwyllgor Cynghori'r Alban, y Panel Defnyddwyr Cyfathrebiadau a'r Pwyllgor Cynghori ar Bobl Hŷn a Phobl Anabl, RNIB, RNID4
 - 2 Grŵp yn cynrychioli'r diwydiant: Fforwm y Diwydiant Teledu Ar-alw (TODIF), COBA
 - 9 Darparwr ODPS: A+E Networks, y BBC, Ymddiriedolaeth Ddarlledu Iaith Arwyddion Prydain (BSLBT), BT, Channel 4, ITV, S4C, Sky, UKTV
 - 1 Darparwr gwasanaethau mynediad: Red Bee Media
 - 3 Ymatebwr cyfrinachol:

⁴ Mae Pwyllgor Cynghori'r Alban, y Panel Defnyddwyr Cyfathrebiadau a'r Pwyllgor Cynghori ar Bobl Hŷn a Phobl Anabl yn rhai o bwyllgorau Ofcom. I gael rhagor o wybodaeth, edrychwch ar ein [gwefan](#).

- 2.11 Mae ein hymgyngoriad pellach a'r datganiad hwn wedi cael eu dal yn ôl oherwydd pandemig COVID19. Yn ystod y cyfnod hwnnw roedd cyhoeddiadau a oedd yn gofyn am fewnbwn wedi cael eu hatal dros dro gan Ofcom, i gydnabod y pwysau roedd rhanddeiliaid yn eu hwynebu.

Newidiadau yn 2020 i'r diffiniad o wasanaeth rhaglenni ar-alw (ODPS)

- 2.12 Yn dilyn newidiadau a wnaed gan [Reoliadau Gwasanaethau Cyfryngau Clyweledol 2020](#) ("Rheoliadau AVMS"), a ddaeth i rym ar 1 Tachwedd 2020, mae amrywiaeth ehangach o wasanaethau yn debygol o gael eu rheoleiddio fel ODPS yn awr o dan y fframwaith statudol yn Rhan 4A o'r Ddeddf, ac o fod yn rhwym wrth y gofynion hygyrchedd. Yn y gorffennol, un o nodweddion diffiniol gwasanaeth rhaglenni ar-alw oedd mai ei brif ddiben oedd darparu rhaglenni sy'n debyg o ran eu ffurf a'u cynnwys i raglenni sy'n arfer cael eu cynnwys mewn gwasanaethau rhaglenni teledu⁵.
- 2.13 O ganlyniad i'r newidiadau hyn, rydym yn cydnabod ei bod yn annhebygol bod rhai darparwyr sydd erbyn hyn yn gweithredu ODPS wedi ymateb i'n hymgyngoriadau ar hygyrchedd. Fodd bynnag, bydd darparwyr newydd yn dod i'r amlwg bob amser, ac yn rhwym wrth unrhyw ofynion rheoleiddio sy'n bodoli ar y pryd. Rydym ni o'r farn y bydd system o eithriadau, fel y trafodir yn y ddogfen hon, yn sicrhau dull cymesur o weithredu. Rydym hefyd yn credu ei bod yn debygol y bydd llawer o'r gwasanaethau sydd bellach o fewn ffiniau'r rheoliadau newydd yn wasanaethau bach sydd ond ar gael ar-lein, ac y gallai un neu ragor o'r eithriadau sy'n cael eu hamlinellu isod fod yn berthnasol iddynt.
- 2.14 Mae'r Rheoliadau AVMS hefyd yn diwygio geiriad y gofynion hygyrchedd ar gyfer ODPS y gall yr Ysgrifennydd Gwladol eu cyflwyno, gan gyfeirio at bobl ag anableddau fel rhai sy'n cynnwys, yn arbennig, bobl ag anableddau sy'n effeithio ar eu golwg neu ar eu clyw, neu'r ddau, yn hytrach na phobl ag anableddau sy'n effeithio ar eu golwg neu ar eu clyw neu'r ddau. Mae'r ddeddfwriaeth yn dal i gyfeirio'n benodol at isdeitlau, disgrifiadau sain a gwasanaeth iaith arwyddion, ac rydym wedi parhau â'r pwyslais hwn mewn perthynas â'n hadroddiad a'n hargymhellion. Fodd bynnag, byddem yn disgwyl i'n Cod Ar-alw ystyried hygyrchedd mewn perthynas â phobl ag anableddau yn ehangach.
- 2.15 Hefyd, mae'r Rheoliadau AVMS yn ychwanegu gofyniad y gall yr Ysgrifennydd Gwladol ei gyflwyno, sef bod darparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw yn rhoi adroddiad yn flynyddol i Ofcom am hygyrchedd y gwasanaethau hynny. Fel sy'n cael ei amlinellu yn 5.51, byddem yn disgwyl i'r gofyniad hwn fod yn rhan bwysig o'r gwaith o orfodi'r gofynion.
- 2.16 Yn olaf, mae'r Rheoliadau AVMSD yn ychwanegu gofynion i Ofcom annog darparwyr gwasanaethau ar-alw i ddatblygu cynlluniau gweithredu ar gyfer hygyrchedd, gyda'r bwriad o barhau i wneud gwasanaethau o'r fath yn fwy ac yn fwy hygyrch i bobl anabl, ac i Ofcom ddarparu un pwynt cyswllt ar-lein y mae'n hawdd ei ddefnyddio (gan gynnwys i bobl ag anableddau), sy'n darparu gwybodaeth ac yn derbyn cwynion ynghylch hygyrchedd

⁵ Rydym wedi ymgynghori ar [ganllawiau drafft sy'n egluro pwy sydd angen rhoi gwybod i Ofcom am ODPS](#)

gwasanaethau rhaglenni ar-alw i bobl ag anabledau. Yn ein Cod Ar-alw, byddwn yn egluro'n fanylach sut rydym yn cyflawni'r gofynion hyn. Darllenwch Atodiad 3 i gael gwybodaeth am y diwygiadau perthnasol i'r Ddeddf a gyflwynwyd gan reoliadau 27 i 29 o'r Rheoliadau AVMS.

- 2.17 Gan fod y DU wedi gadael yr Undeb Ewropeaidd, dim ond os mai yn y DU y mae prif swyddfa'r gwasanaeth, ac mai yn y DU y mae'n gwneud ei benderfyniadau golygyddol, y bydd Ofcom yn rheoleiddio gwasanaeth. Yn unol â hynny, byddai unrhyw reoliadau hygyrchedd ar wasanaethau ar-alw yn berthnasol i wasanaethau ODPS sy'n cael eu rheoleiddio. I gael rhagor o fanylion, edrychwch ar ein [Cwestiynau Cyffredin](#) am wasanaethau teledu llinol a gwasanaethau fideo ar-alw ar ôl Brexit.

Cynnydd o ran hygyrchedd gwasanaethau ar-alw

- 2.18 Gan nad oes rheoliadau sy'n mynnu hygyrchedd ar wasanaethau ar-alw, gwelliannau bach – ar y gorau – a welwyd dros y pedair blynedd diwethaf:

a) Cyfran y darparwyr ODPS sy'n cynnig gwasanaethau mynediad

Ers 2017, mae cyfran y darparwyr ODPS sy'n cynnig unrhyw wasanaethau mynediad ar eu gwasanaethau yn y DU wedi cynyddu, ond dim ond ychydig bach (74.2% o'r darparwyr dan sylw yn 2020, o'i gymharu â 71% yn 2017)⁶. Mwy o wasanaethau isdeitlo (wedi cynyddu o 68.4% i 74% o ddarparwyr) a gwasanaethau iaith arwyddion (wedi cynyddu o 10.5% i 16.3% o ddarparwyr) sy'n bennaf gyfrifol am y cynnydd hwnnw. Mae cyfran y darparwyr hyn sy'n cynnig disgrifiadau sain wedi gostwng (o 26.3% yn 2017 i 23.3% yn 2020).

b) Cyfran y cynnwys sy'n hygyrch

Lle mae darparwyr ODPS wedi cynnig gwasanaethau mynediad, gwelwyd gwelliannau, yn enwedig o ran isdeitlau a disgrifiadau sain. Gan edrych ar wasanaethau hygyrch yn unig, cafodd isdeitlau eu darparu ar gyfer 66% o gynnwys yn 2020, sydd wedi cynyddu o 49% yn 2017, a chafodd disgrifiadau sain eu darparu ar gyfer 18% o gynnwys, sydd wedi cynyddu o 14%. Ond mae lefel y gwasanaethau iaith arwyddion sy'n cael eu darparu ar gyfer cynnwys wedi aros ar tua 2%, gan ostwng i 1% mewn blynyddoedd yn y canol.

c) Faint o wasanaethau mynediad sydd ar gael ar wahanol fathau o lwyfannau (ee, gwefan, blwch pen-set)

Mae darparwyr yn amlwg yn ehangu'r llwyfannau y gallant eu defnyddio i gynnig gwasanaethau hygyrch – ar gyfer y rhan fwyaf o lwyfannau, mae cyfran y darparwyr ODPS sy'n cynnig isdeitlau wedi cynyddu ers 2017. Serch hynny, mae hyn wedi gostwng ar gyfer consolau gemau, o 63.6% i 55.6% o ddarparwyr. O blith y llwyfannau eraill,

⁶ Mae hyn yn cael ei fesur ar draws y 44 o ddarparwyr a oedd wedi rhoi ddata i ni mewn tair o'r pedair blynedd ers 2017. Mae Ofcom wedi bod yn casglu data am hygyrchedd ODPS am y pum mlynedd diwethaf, a chyn hynny roedd y data'n cael ei gasglu gan y cyd-reoleiddiwr, ATVOD.

gwasanaethau ar flychau pen-set yw'r lleiaf hygyrch, gyda 75.9% o ddarparwyr yn darparu isdeitlau drwy ryw fath o flwch pen-set.

Ein dull gweithredu

- 2.19 Ein nod o hyd yw llywio rheoliadau effeithiol, cymesur a phenodol sy'n arwain at gynnydd mesuradwy o ran hygyrchedd gwasanaethau ar-alw. Drwy'r holl ddadansoddiad pellach a'r argymhellion yn y ddogfen hon, rydym wedi cadw'r nodau polisi canlynol mewn cof:
- Cynyddu nifer y gwasanaethau mynediad ar draws amrywiaeth o wasanaethau ar-alw
 - Cynyddu nifer y llwyfannau sy'n darparu gwasanaethau ar-alw hygyrch
 - Drwy'r ddau nod uchod, ac fel arall, sicrhau bod y rheini sy'n gwylio rhaglenni ar wasanaethau darlledu a gwasanaethau ar-alw, ac ar ddyfeisiau gwahanol, yn cael profiad mwy cyson.
- 2.20 Mae gwasanaethau ar-alw yn achosi heriau unigryw o ran rheoleiddio, nad ydynt yn cael eu hadlewyrchu yn y gofynion darlledu presennol. Ychydig iawn o'r broses o ddsbarthu gwasanaethau ar-alw sydd wedi cael ei safoni neu y mae modd ei mesur. Fel rydym yn trafod isod, mae ODPS ar gael ar amrywiaeth eang o lwyfannau/dyfeisiau (o ffonau symudol i gonsolau gemau i setiau teledu cysylltiedig) heb i unrhyw dechnoleg safonol gael ei defnyddio. Yn aml iawn, nid oes ffordd hawdd o ganfod y refeniw sydd i'w briodoli i'r rhan 'ar-alw' mewn gwasanaeth, ac nid oes dulliau mesur wedi'u safoni ar gyfer cynulleidfaoedd fideo ar-alw (wrth gymharu â BARB ar gyfer darlledu). Mae arnom angen rheoliadau sy'n cydnabod ac yn adlewyrchu'r cymhlethdodau hyn ond sy'n ymarferol, i Ofcom ac i ddarparwyr ODPS, ac sy'n sicrhau cynnydd mesuradwy ar gyfer pobl sydd â nam ar eu golwg a/neu ar eu clyw.
- 2.21 Dim ond safon isaf fydd yn cael ei phennu gan y rheoliadau sydd ar y gweill, ac rydym yn argymhell yn gryf bod darparwyr gwasanaethau ar-alw yn cynyddu eu darpariaeth o wasanaethau mynediad pryd bynnag a lle bynnag y bydd yn gymesur gwneud hynny.
- 2.22 Dylid darllen yr adroddiad hwn ar y cyd â'n [hadroddiad yn 2018](#) i'r Llywodraeth, a'r ymatebion a gyhoeddwyd i'n hymgyngoriad [cyntaf](#) a'r [ail](#) ymgynghoriad. Rydym yn dal i gredu y dylai'r rheoliadau fod yn hyblyg lle bynnag y bo modd, er mwyn rhoi'r cyfle gorau posibl i'r drefn reoleiddio addasu yn ôl yr angen. Fodd bynnag, yn yr adroddiad hwn, ein nod yw rhoi darlun cynhwysfawr o sut rydym ni'n credu y gallai'r rheoliadau ar hygyrchedd gwasanaethau ar-alw weithio'n ymarferol. Llywodraeth y DU sydd i benderfynu beth sy'n cael ei gynnwys mewn deddfwriaeth.

Asesiad o'r Effaith ac Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

- 2.23 Mae'r ddogfen hon, fel cyfanwaith, yn gyfystyr ag asesiad o'r effaith yn unol â'r diffiniad yn adran 7 o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 ("y Ddeddf"). Mae asesiadau effaith yn ffordd

werthfawr o asesu'r gwahanol opsiynau ar gyfer rheoleiddio, a dangos pam y dewiswyd yr opsiwn sy'n cael ei ffafrio. Maen nhw'n rhan o'r arferion gorau wrth lunio polisiau.⁷

- 2.24 Mae Atodiad 1 yn nodi'r rhagdybiaethau rydym wedi'u gwneud wrth asesu effaith gwahanol drothwyon 'fforddiadwyedd' fel sail i'n hargymhellion.
- 2.25 Rydym wedi asesu effaith ein penderfyniadau ar grwpiau cydraddoldeb penodol mewn 'Aseiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb' yn Atodiad 2.

⁷ I gael rhagor o wybodaeth am y ffordd mae Ofcom yn mynd ati i gynnal aseidiadau effaith, edrychwch ar ein canllawiau, [Better policy-making: Ofcom's approach to impact assessment](#)

3. Gwneud Eithriadau Cymesur

- 3.1 Yn 2018, roeddem wedi dweud y dylai'r rheoliadau fynnu bod targedau – a fyddai'n cael eu cyflwyno dros gyfnod o bedair blynedd (edrychwch ar 4.68 yn ein hargymhellion yn 2018) – yn cael eu cyrraedd ar gyfer cyfran y cynnwys ar ODPS sy'n cynnwys isdeitlau, disgrifiadau sain neu iaith arwyddion.
- 3.2 Roeddem wedi dweud y dylai'r rheoliadau egluro ar ba sail y bydd rhaglenni neu wasanaethau'n cael eu heithrio o'r gofynion, neu'n rhwym wrth ofynion llai neu ofynion eraill. Rydym yn argymhell bod y sail yma'n cynnwys:
 - a) maint y budd (meintiol ac ansoddol) i bobl anabl, gan gynnwys maint y gynulleidfa;
 - b) y gost o ddarparu'r cymorth angenrheidiol, mewn perthynas â gallu'r darparwr i dalu; ac
 - c) anhawster technegol neu weithredol
- 3.3 Roeddem wedi dweud y gallai'r ddeddfwriaeth nodi lefelau gofynion is ar gyfer y rheini nad ydynt yn gallu fforddio'r gofynion llawn (lleihau'r targedau isdeitlau i 66% neu 33% o'r gofynion llawn).
- 3.4 Rydym yn ystyried isod sut rydym wedi mynd ati'n gyffredinol i argymhell eithriadau cymesur, ac yn mynd ymlaen i edrych yn fanwl ar eithriadau posibl ar sail budd i'r gynulleidfa, anhawster technegol neu weithredol, a chost/fforddiadwyedd.

Diffinio llwyfannau

Yr ymgynghoriad

- 3.5 Mae ODPS yn cael eu darparu i ddefnyddwyr drwy amrywiaeth o ffyrdd (neu lwyfannau, fel y trafodwyd yn ein hymgyngghoriad pellach (edrychwch ar 3.2). Roeddem wedi dweud bod angen i eithriadau ystyried hyn, gan wahaniaethu o bosibl rhwng llwyfannau y mae darparwyr ODPS yn debygol o fod â mwy o reolaeth drostynt, fel apiau'r darparwyr eu hunain (ee apiau ar ddyfeisiau symudol, neu apiau ar lwyfannau teledu), a llwyfannau trydydd parti y maen nhw'n debygol o fod â llai o reolaeth drostynt (fel Sky, Amazon Prime).

Yr hyn a ddywedodd yr ymatebwyr

- 3.6 Mynegwyd pryderon gan rai ymatebwyr (Channel 4, ITV, ToDif, A+E) bod Ofcom yn cynnig syniad cyffredinol o lwyfan (ee, setiau teledu cysylltiedig fel un elfen), yn hytrach nag ystyried y gwaith (a'r costau) datblygu sy'n ofynnol i sicrhau bod cynnwys ODPS yn hygyrch ar lwyfannau sydd â gwahanol fanylebau technegol (ee, gwahanol frandiau teledu cysylltiedig).
- 3.7 Yng nghyd-destun eithriadau o ran maint y gynulleidfa, dywedodd Channel 4 ac ITV y dylai'r canlynol olygu llwyfannau gwahanol (fel rhestr enghreifftiol): porwyr unigol (ee, Safari, Chrome); systemau gweithredu unigol ar ddyfeisiau symudol (ee, iOS, Android);

brandiau teledu cysylltiedig (ee, Samsung/ LG); y system weithredu (ee, Amazon Fire TV/ Android TV) pan fydd teledu cysylltiedig yn defnyddio system weithredu trydydd parti; dyfeisiau/ffyn ffrydio eraill (ee, Roku, Chromecast, Apple TV (TVOS)); fersiynau/amrywiadau o lwyfannau sy'n cynnwys uwchraddiadau technegol sylweddol neu systemau gweithredu sy'n llwyr ar wahân (ee, Sky+ o'i gymharu â SkyQ). Yng nghyd-destun eithriadau o ran maint y gynulleidfa, dywedodd ITV y dylid diffinio llwyfan fel y system weithredu/gwasanaeth y mae'r defnyddiwr yn ei ddefnyddio i gael mynediad at ODPS.

- 3.8 Dywedodd ITV hefyd y dylai Ofcom roi sylw priodol i'r gwahaniaeth rhwng dau fath o lwyfan:
- a) llwyfannau ar apiau, lle mae'r darparwr ODPS yn rheoli'r ffordd o ddarparu a safonau technegol ffeiliau'r rhaglen, ee, lle mae'r gwasanaeth yn cael ei ddefnyddio drwy ap sy'n cael ei reoli gan y darparwr ODPS. Fodd bynnag, ni ddylid gorbwysleisio'r rheolaeth hon gan fod yr ap yn rhan o lwyfan nad yw'r darparwr ODPS yn ei reoli fel arfer.
 - b) llwyfannau pwrpasol, lle mae cynnwys y darparwr ODPS yn cael ei rannu'n wasanaeth ar wahân, lle mae'r ffordd o ddarparu a safonau technegol ffeiliau'r rhaglen yn cael eu rheoli gan drydydd parti.

Barn Ofcom

- 3.9 I asesu eithriadau rhag gofynion, rydym ni o'r farn y dylid ystyried llwyfan fel y rhyngwyneb y mae'n rhaid i'r darparwr ODPS ei ddatblygu'n sylweddol er mwyn gallu darparu gwasanaethau mynediad. Mae hyn yn caniatáu i ni bwysu a mesur y mewnbwn/buddsoddiad y mae'n rhaid i ddarparwyr ei wneud (yn ariannol neu fel arall) yn erbyn y budd posibl i ddefnyddwyr anabl.
- 3.10 Byddem yn ymgynghori ymhellach ar beth ddylai gael ei ystyried yn llwyfan unigryw fel rhan o'r gwaith o ddatblygu'r Cod Ar-alw, a allai newid dros amser wrth i dechnoleg gael ei safoni fwy a mwy (gan effeithio ar y gwaith datblygu y mae'n rhaid ei wneud ar draws nifer o lwyfannau). Fodd bynnag, ein dealltwriaeth ar hyn o bryd yw ei bod yn debygol y bydd yn rhaid i ddarparwyr wneud llawer o waith datblygu i wneud eu hapiau'n hygyrch ar lwyfannau amrywiol sydd â gwahanol safonau technegol, fel gwahanol systemau gweithredu ar ddyfeisiau symudol (ee, iOS/Android) a gwahanol lwyfannau teledu cysylltiedig (ee, Samsung/Apple). Felly, rydym yn cytuno'n fras â'r dull gweithredu a amlinellwyd gan ITV a Channel 4.
- 3.11 Fodd bynnag, nid ydym o'r farn y dylai'r llwyfan/dyfeisiau y bydd defnyddwyr yn eu defnyddio i gael mynediad at ODPS gael eu hystyried yn llwyfannau ar wahân. Er enghraifft, ein dealltwriaeth ar hyn o bryd yw ei bod yn debygol y bydd yn rhaid i ddarparwyr ysgwyddo un prif gost ddatblygu i sicrhau bod eu gwasanaethau yn hygyrch ar lwyfannau trydydd parti/pwrpasol (fel Sky Go/Amazon Prime), sydd wedyn yn cael eu darparu i ddefnyddwyr ar draws amrywiaeth o lwyfannau/dyfeisiau arall (er enghraifft, mae Sky Go ar gael ar apiau dyfeisiau symudol/apiau ar gonsolau gemau ac ati). Nid ydym chwaith yn credu bod datblygu ar gyfer porwyr gwahanol yn arwain at gostau sylweddol.

- 3.12 Rydym yn cytuno y dylai'r eithriadau ystyried y gwahaniaethau rhwng llwyfannau ar apiau a llwyfannau trydydd parti/pwrpasol. Er ein bod o'r farn bod darparwyr ODPS yn debygol o fod â mwy o reolaeth dros ddarparu gwasanaethau mynediad ar eu hapiau eu hunain, rydym yn cydnabod nad oes ganddynt reolaeth dros y llwyfannau sy'n darparu'r apiau hynny. Rydym yn trafod hyn yn fanylach yn yr adrannau isod.

Y berthynas â gofynion darlledu

Yr ymgynghoriad

- 3.13 Gallai'r system o eithriadau rydym ni'n ei chynnig fynnu bod darparwyr dal i fyny yn sicrhau bod mwy o'u cynnwys yn hygyrch ar eu gwasanaethau fideo ar-alw nag sy'n ofynnol o dan y gofynion darlledu (ee, oherwydd bod nifer yr oriau yn eu catalogau ar-alw yn fwy na nifer yr oriau o gynnwys ar eu sianeli darlledu, neu oherwydd bod trothwy'r eithriad fforddiadwyedd wedi cael ei osod ar lefel uwch – edrychwch ar fforddiadwyedd).

Yr hyn a ddywedodd yr ymatebwyr

- 3.14 Yn eu hymatebion, tynnodd grwpiau defnyddwyr sylw at bwysigrwydd cynyddol sicrhau bod cynnwys fideo ar-alw yn hygyrch: mae gwasanaethau dal i fyny wedi dod yn rhan hanfodol o wasanaethau darlledu, gyda mwy o gynnwys yn cael ei ddarparu ar-lein yn bennaf (RNIB). Mae gwylwyr hŷn wedi bod yn defnyddio mwy ar wasanaethau ar-alw, ac maen nhw hefyd yn fwy tebygol o fod â nam ar eu golwg/clyw (Pwyllgor Cynghori'r Alban) ac o fod yn teimlo'n fwy ynysig yn ystod pandemig COVID-19 (y Panel Defnyddwyr Cyfathrebiadau a'r Pwyllgor Cynghori ar Bobl Hŷn a Phobl Anabl).
- 3.15 Dywedodd y BBC, A+E, ToDiF ac S4C na ddylai rhaglenni/sianeli sydd wedi cael eu heithrio o dan y gofynion darlledu orfod bod yn hygyrch ar wasanaethau fideo ar-alw. Mae gwasanaethau ar-alw yn denu llai o wylwyr (ac yn cynhyrchu llai o refeniw), ac mae'n gymharol ddrytach i ddarparu gwasanaethau mynediad ar-alw (Channel 4, COBA). Dywedodd Channel 4 y gallai'r gofynion a gynigir ei gorfodi i ddargyfeirio adnoddau ar gyfer gwasanaethau mynediad oddi wrth ei sianeli darlledu mwy poblogaidd.
- 3.16 Cyfeiriodd S4C a'r BBC at yr amgylchiadau penodol lle mae gwasanaethau darlledu nad ydynt yn rhwym wrth ofynion yn cael eu cyfuno mewn un gwasanaeth ar-alw. Dywedodd S4C nad yw'n bosibl ar hyn o bryd i S4C ddarparu cynnwys gyda disgrifiadau sain a gwasanaeth iaith arwyddion ar iPlayer am resymau technegol ac, yn fwy cyffredinol, na ddylai fod yn rhwym wrth dargedau a osodir ar gyfer gwasanaethau ar-alw y BBC pan fydd yn ymddangos ar iPlayer.

Barn Ofcom

- 3.17 Gallwn weld yr atyniad o gysoni'n benodol y gofynion hygyrchedd ar gyfer gwasanaethau darlledu a gwasanaethau ar-alw: felly, er enghraifft, mynnu bod cynnwys sy'n hygyrch wrth gael ei ddarlledu hefyd yn hygyrch ar wasanaethau ar-alw, a bod cynnwys nad yw'n hygyrch wrth gael ei ddarlledu yn cael ei eithrio o ofynion ar wasanaethau ar-alw. Byddai

hyn, fel effaith uniongyrchol, yn cael gwared ar rwystredigaeth defnyddwyr sy'n gwyllo rhaglen gydag (ee) disgrifiadau sain ar deledu a ddarllendir, ond wedyn yn canfod na allant wyllo gweddill y gyfres gyda disgrifiadau sain ar wasanaethau dal i fyny.

- 3.18 Fodd bynnag, rydym ni'n credu'n gryf y dylai unrhyw reoliadau newydd ystyried y newidiadau o ran y ffordd y mae cynnwys yn cael ei ddefnyddio, ac ni ddylem dybio bod cynnwys yn dal i gael ei ddangos yn gyntaf ar deledu a ddarllendir ac wedyn ar-alw. Mae darparwyr gwasanaethau dal i fyny yn darparu mwy a mwy o gynnwys sydd ar gael ar wasanaethau fideo ar-alw yn gyntaf, yn rhannol mewn ymgais i gystadlu â darparwyr sydd ond yn darparu gwasanaethau fideo ar-alw (ee, gwasanaethau SVOD fel Amazon Prime) a fydd hefyd yn dod o dan reoliadau hygyrchedd ar gyfer gwasanaethau ar-alw. I osgoi cymhlethdod diangen, rydym ni'n credu y dylai'r rheoliadau drin pob catalog ar-alw yn yr un ffordd, er mwyn rhoi sicrwydd i ddefnyddwyr sy'n dewis rhwng y gwasanaethau hynny. Edrychwch ar 3.104 - 3.105 isod i weld trafodaeth fanylach ar sut gallai ein hargymhelliad effeithio ar gystadleuaeth.
- 3.19 Yn ymarferol, yn ôl ein dadansoddiad (edrychwch ar Annex 1), ychydig iawn o ddarlledwyr sydd heb ofynion mynediad ar wasanaethau darlledu fyddai'n gorfod darparu gwasanaethau mynediad ar-alw o dan y system eithriadau a argymhellir. Mae ffactorau fel trosiant bach a chynulleidfaedd bach yn debygol o fod yn wir hefyd am wasanaethau ar-alw/dal i fyny darlledwr.
- 3.20 Mae'r sefyllfa'n fwy cymhleth pan fydd gwasanaethau darlledu'n cael eu cyfuno i greu un gwasanaeth ar-alw. Fodd bynnag, mae'n dal yn wir y bydd yr holl gynnwys cyfunol yn effeithio ar ffactorau fel maint y gynulleidfa. Mae'n bosibl y bydd eithriadau thematig/technegol hefyd yn cael eu trosglwyddo gyda rhywfaint o gynnwys sydd wedi'i gyfuno mewn gwasanaethau ar-alw (darllenwch yr adran Anhawster Technegol isod).
- 3.21 Yn achos penodol BBC iPlayer, efallai na fydd y Rheoliadau ODPS yn uniongyrchol berthnasol (edrychwch ar 2.6), ac mae rhwymedigaethau'n debygol o gael eu nodi yn ein Cod Ar-alw a fydd yn destun ymgynghoriad pellach. Os bydd S4C yn cadw'r cyfrifoldeb golygyddol dros gynnwys y sianel ar iPlayer, byddai unrhyw eithriadau'n cael eu hystyried yn ôl fforddiadwyedd neu anhawster technegol darparu gwasanaethau mynediad i S4C. Yn yr un modd, byddai angen i eithriadau o ran y budd i'r gynulleidfa fod yn seiliedig ar y cynulleidfaedd ar gyfer cynnwys S4C ar iPlayer.

Maint y Gynulleidfa

Yr ymgynghoriad

- 3.22 Yn ein hymgyngoriad/datganiad cyntaf, roeddem yn argymhell y dylai'r gwasanaethau hynny sydd â chynulleidfaedd bach iawn (ar lwyfan penodol) gael eu heithrio o ofynion hygyrchedd.
- 3.23 Yn ein hymgyngoriad pellach, roeddem yn cynnig y dylid eithrio gwasanaethau ODPS sy'n cael llai na 200,000 o ymwelwyr unigryw bob mis ar gyfartaledd (0.4% o unigolion ar-lein y DU) ar lwyfan penodol.

3.24 Mewn achosion lle na ellir hunangofnodi 'ymwelwyr unigryw', roeddem wedi dweud y dylai'r deddfwriaeth ganiatáu i fesurau 'cyfatebol' gael eu hunangofnodi neu eu hamcangyfrif gan Ofcom, gan ddefnyddio'r data sydd ar gael (ee, Barb). Er enghraifft, rydym wedi defnyddio data cyfrinachol gan randdeiliaid i gyfrifo brasamcan sy'n cyfateb i'r trothwy ymwelwyr unigryw o ran ffrydiau y mis (tua 2.7 miliwn o ffrydiau y mis). Fodd bynnag, nid ydym o'r farn y dylid nodi hyn mewn deddfwriaeth.

Yr hyn a ddywedodd yr ymatebwyr

- 3.25 Roedd grwpiau defnyddwyr (RNIB, Pwyllgor Cyngori'r Alban) a Red Bee Media, darparwr gwasanaethau mynediad, yn cytuno'n gyffredinol â'r trothwy roeddem wedi'i awgrymu. Fodd bynnag, dywedodd Red Bee Media fod ODPS yn gallu ei gwneud yn bosibl i ddarparu cynnwys arbenigol sydd o ddiddordeb arbennig i gynulleidfaedd cymharol fach, a fydd hefyd â gofynion hygyrchedd.
- 3.26 Roedd RNID yn cytuno â defnyddio'r eithriad fesul llwyfan, ond roedd yn poeni y gallai'r farchnad ymrannu yn y dyfodol fel bod mwy o lwyfannau, pob un â chynulleidfaedd llai, a fyddai'n golygu eu bod wedi'u heithrio rhag gofynion. Felly, roedd RNID yn dadlau yn erbyn pennu union ffigur mewn deddfwriaeth.
- 3.27 Roedd BT yn cwestiynu beth fyddai'n fesur adrodd teg a chyfartal o ran maint y gynulleidfa, gan nad oes trefn adrodd ganolog safonol ar gyfer gwasanaethau fideo ar-alw. Awgrymodd TODIF ac A+E y dylai Ofcom allu diweddarau ei ffordd o fesur maint y gynulleidfa wrth i ddata wedi'i safoni a mwy dibynadwy ddod ar gael, ac roedd Sky yn croesawu agwedd hyblyg o ran y metrigau sy'n cael eu defnyddio i fesur maint y gynulleidfa. Dywedodd Sky y gallai fod cyfyngiadau ar y data cynulleidfa mae'n ei gael gan lwyfannau trydydd parti neu hen lwyfannau, neu yn sgil deddfwriaeth diogelu data.
- 3.28 Roedd rhai darparwyr (ee Channel 4, Sky, ITV) yn anghytuno â'r cynnig i ddefnyddio ymwelwyr unigryw fel dull o fesur maint y gynulleidfa, ac yn awgrymu gwylwyr neu danysgrifwyr sy'n talu fel mesur mwy priodol. Dywedodd ITV a Channel 4 fod ymwelwyr unigryw yn fesur diffygiol, oherwydd ei fod yn cofnodi'r ymwelwyr niferus â'u safle nad ydynt yn gwyllo unrhyw gynnwys.
- 3.29 Roedd A+E, Channel 4, ITV, TODIF yn poeni y bydd y mesurau ymwelwyr unigryw yn cael eu defnyddio ar gyfer y syniadau cyffredinol o lwyfannau – ee, teledu clyfar, blychau pen-set nad ydynt yn rhannu systemau gweithredu na dulliau darparu. Maen nhw'n credu y dylai pob math o deledu clyfar a bocs pen-set gael ei ddiffinio fel llwyfan gwahanol at ddibenion y rheoliad hwn.
- 3.30 Dywedodd Channel 4 y dylid ystyried ffactorau y tu hwnt i faint y gynulleidfa wrth bennu'r budd posibl. Er enghraifft, mae wedi ymgynghori â'r Ganolfan Hygyrchedd Digidol, a ddangosodd mai'r ffordd orau o wasanaethu budd y gynulleidfa yw drwy ganolbwyntio ar lwyfannau a dyfeisiau sydd â nodweddion parod cynhenid sy'n eu gwneud yn hygyrch i wylwyr byddar, dall a rhannol ddall oherwydd bod y llwyfannau hyn yn debygol o gael cynulleidfa berthnasol fwy o faint, hyd yn oed os nad yw eu cynulleidfa gyffredinol mor fawr â hynny.

- 3.31 Dywedodd Pwyllgor Cyngori'r Alban fod angen bod yn ofalus, gan y gallai rhaglenni sy'n gwasanaethu cynulleidfaoedd yn yr Alban fod â chynulleidfa gymharol fach, ond eu bod yn werthfawr iawn i'r cynulleidfa honno.

Barn Ofcom

- 3.32 Rydym ni'n cytuno y dylid defnyddio eithriadau fesul llwyfan, ac yn y cyd-destun hwn ni ddylid dehongli llwyfan fel disgrifiad cyffredinol o fath o ddyfais (ee, blwch pen-set). Yr egwyddor sydd wrth wraidd eithriad ar sail maint y cynulleidfa yw na ddylai fod angen buddsoddi mewn gwasanaethau mynediad mewn achosion lle mai dim ond nifer fach o bobl fydd yn elwa. Dyna pam y byddem yn ystyried y cynulleidfaoedd a fyddai'n cael eu gwasanaethu gan ymdrech / buddsoddiad datblygu sylweddol penodol i allu darparu gwasanaethau mynediad (ee, y cynulleidfaoedd hynny sy'n cael mynediad drwy frand penodol o deledu clyfar gan ddefnyddio rhyngwyneb cyffredin, neu system weithredu benodol ar ddyfais symudol). Rydym yn disgwyl y bydd y dechnoleg sy'n sail i'r llwyfannau hyn yn cael ei safoni fwy dros amser. Yn yr achos hwnnw, mae'r diffiniad o lwyfan unigryw at y dibenion hyn yn debygol o newid, sy'n rhywbeth y byddem yn disgwyl ei ystyried (ac ymgynghori arno) yn ein Cod Ar-alw.
- 3.33 Rydym wedi ystyried problemau darparwyr gyda defnyddio ymwelwyr unigryw, ac rydym yn cytuno y byddai'r dull hwn o fesur yn debygol o gofnodi pobl nad ydynt yn gwylio cynnwys, ac felly na ddylid eu hystyried yn aelodau o'r cynulleidfa.
- 3.34 Gan ddefnyddio gwybodaeth gyfrinachol gan ddarparwyr, rydym ni'n credu y byddai trothwy o 200,000 o wylwyr unigryw, yn ymarferol, yn diystyru'r un gwasanaethau (ar yr un llwyfannau) â'r 200,000 o ymwelwyr unigryw a awgrymwyd yn flaenorol.
- 3.35 Rydym yn cytuno y dylid geirio hyn fel canran o lefelau gwylio ehangach ar wasanaethau fideo ar-alw. Yn ein hymgyngoriad pellach (3.26-3.27) rydym yn trafod yr heriau unigryw o greu amcangyfrif dibynadwy o gyfanswm y gwylwyr ar gyfer pob ODPS. Fodd bynnag, rydym ni o'r farn ei bod hi'n bosibl cael ffigur amcan ar gyfer defnydd misol o wasanaethau fideo ar-alw, sy'n seiliedig ar gynulleidfaoedd hysbys y gwasanaethau fideo ar-lein mwyaf poblogaidd. Ar gyfer 2020 byddai'r ffigur hwn yn 42.1m o bobl 15 oed a hŷn, sy'n cynnwys gwasanaethau SVOD a gwasanaethau ar-alw gan ddarlledwyr, yn ogystal ag YouTube, setiau bocs a gwasanaethau talu wrth wyllo.⁸ Mae hyn yn cynnwys unigolion sy'n gwylio fideos nad ydynt yn rhan o wasanaethau ODPS y rhoddwyd gwybod amdanynt, ond mae'n amcangyfrif mwy cywir o gynulleidfaoedd posibl ODPS na'n dull mesur blaenorol, sef holl unigolion ar-lein y DU. Felly, mae 200,000 o wylwyr unigryw yn cynrychioli 0.5% o ddefnyddwyr misol gwasanaethau fideo ar-alw.
- 3.36 Os oes angen pennu trothwy yn y rheoliadau, byddem yn argymhell y dylid eithrio gwasanaethau ODPS sy'n cael llai na 0.5% o ddefnyddwyr misol gwasanaethau fideo ar-alw (tua 200,000 o wylwyr unigryw ar hyn o bryd) ar gyfartaledd bob mis ar lwyfan penodol.

⁸ Ffynhonnell: TouchPoints 2020

- 3.37 Mae hyn yn cyd-fynd yn fras ag argymhelliad Comisiwn yr UE yn ei [Ganllawiau](#) ar bennu eithriadau o rwymedigaethau newydd Gwaith Ewropeaidd. Yn y canllawiau hynny, mae cyfran isel o'r gynulleidfa yn cael ei hystyried fel 'defnyddwyr gweithredol' gwasanaeth penodol (ee, tanysgrifwyr sy'n talu, cwsmeriaid/cyfrifon unigryw a ddefnyddir ar gyfer derbyn / ymwelwyr unigryw) wrth gymharu â chyfanswm y nifer sy'n defnyddio gwasanaethau fideo ar-alw tebyg. Fodd bynnag, mae diben gwahanol i'r eithriadau hyn, nid ydynt yn gwahaniaethu rhwng cynulleidfaoedd ar wahanol lwyfannau, a chydabyddir y gallai'r sefyllfa newid yn y dyfodol ac y gellid defnyddio dulliau eraill. Mae Ofcom yn bwriadu ymgynghori ar wahân ar weithredu gofynion gwaith yr UE – os bydd yn rhaid i ddarparwyr yn y dyfodol gyflwyno gwybodaeth i Ofcom am gyfran o'r gynulleidfa at sawl diben byddem ni, hyd y bo modd, yn ceisio sicrhau y gellid defnyddio'r un wybodaeth at bob diben.
- 3.38 Heb fesur safonol cynhwysfawr yn y diwydiant ar gyfer cynulleidfaoedd fideo ar-alw, rydym yn cydnabod y bydd anghysonderau o ran sut bydd darparwyr yn gallu rhoi gwybod am faint y gynulleidfa. Felly, rydym yn argymell y dylai'r deddfwriaeth ganiatáu i fesurau cyfatebol gael eu hunangofnodi neu eu hamcangyfrif gan Ofcom gan ddefnyddio'r data sydd ar gael, fel sy'n cael ei egluro yn ein hymgyngoriad. Er enghraifft, mae '[Project Dovetail](#)' gan BARB yn rhoi gwybodaeth am amser gwyllo ar gyfer gwasanaethau ar-alw gan ddarllenedwyr ar gyfrifiaduron, dyfeisiau tabled a ffonau clyfar, yn ogystal â'r amser gwyllo ar gyfer rhai gwasanaethau heb fod yn llinol. Gan ddefnyddio data cyfrinachol, mae Ofcom yn disgwyl gallu pennu cyfwerthedd bras rhwng gwahanol fetrigau ar gyfer lefel y gynulleidfa.
- 3.39 Rydym yn argymell yn gryf bod darparwyr ODPS yn ystyried ffactorau y tu hwnt i faint y gynulleidfa wrth ystyried budd gwasanaethau mynediad i'r gynulleidfa, ee, nodweddiad parod cynhenid llwyfan. Fodd bynnag, nid ydym yn credu y byddai'n ymarferol deddfu ar eithriadau ar sail y ffactorau hyn, ac rydym o'r farn y byddai'n well rhoi sylw iddynt mewn canllawiau arferion gorau. Yn 5.30-5.34 isod, rydym yn trafod ffordd o weithredu targedu a fyddai'n golygu bod angen i ddarllenedwyr ystyried y materion hyn wrth flaenoriaethu hygyrchedd ar rai llwyfannau dros eraill. Gan fod y targedau rydym ni'n eu hargymell ar gyfer Disgrifiadau Sain ac iaith arwyddion yn gymharol isel (10% a 5% yn y drefn honno), nid ydym o'r farn ein bod yn argymell swmp dros sylwedd. Er enghraifft, mae cyfle o hyd i ddarparwyr flaenoriaethu Disgrifiadau Sain ar lwyfannau sydd yn hygyrch eu hunain i bobl ddall a rhannol ddall.
- 3.40 Er ein bod yn cydnabod gwerth penodol rhai gwasanaethau llai i gynulleidfaoedd, a chynulleidfaoedd Cenedlaethol yn benodol, rydym ni'n credu bod yr ystyriaeth o ran maint y gynulleidfa yn dal yn berthnasol, a bod gwasanaethau o'r fath yn debygol o gael eu heithrio neu o fod yn rhwym wrth lai o ofynion ar sail fforddiadwyedd beth bynnag (darllenwch yr adran Fforddiadwyedd). Ond, rydym yn argymell bod eithriadau ar sail budd i'r gynulleidfa yn cael eu cyflwyno mewn deddfwriaeth mewn ffordd hyblyg, sy'n ei gwneud yn bosibl i ailystyried y pwynt hwn yn y dyfodol. Mae'r gofynion sy'n ymwneud â gwasanaethau rhaglenni ar-alw y BBC, fel y nodir yn 2.6, yn debygol o gael eu hystyried yn ein hymgyngoriad ar y Cod Ar-alw.

Anhawster technegol

Yr ymgynghoriad

- 3.41 Yn yr ymgynghoriad pellach, gwnaethom nodi ein barn gychwynnol y dylai darparwyr gael eu heithrio rhag darparu gwasanaethau mynediad ar unrhyw lwyfannau nad ydynt yn dechnegol yn cefnogi gwasanaethau mynediad (h.y. drwy unrhyw fformat/mecanwaith cyflenwi).
- 3.42 Roeddem o'r farn y dylai darparwyr yn gyffredinol allu darparu gwasanaethau mynediad ar lwyfannau sydd o dan eu rheolaeth yn bennaf (e.e. eu apiau eu hunain).
- 3.43 Dywedasom y dylai'r rheoliadau gael yr effaith o'i gwneud yn ofynnol i ddarparwyr ODPS wneud "ymdrechion rhesymol" i ddarparu gwasanaethau mynediad ar lwyfannau ateb trydydd parti/ pwrpasol (e.e. llwyfannau fel Sky / Amazon).

Yr hyn a ddywedodd yr ymatebwyr

- 3.44 Roedd ymatebwyr yn cytuno'n gyffredinol y dylai darparwyr wneud "ymdrechion rhesymol" i ddarparu gwasanaethau mynediad ar draws llwyfannau trydydd parti/datrysiad pwrpasol. Fodd bynnag, dadleuodd RNID y dylai darparwyr ODPS ddangos "ymdrechion gorau" fel rhwystr ystyrllon rhag dyfynnu anhawster technegol fel esgus.
- 3.45 Roedd sawl ymatebydd (e.e. RNIB, ACS) o'r farn bod angen i ddarparwyr platfform rannu'r cyfrifoldeb am ddsbarthu nodweddion hygrychedd. Dywedodd RNIB fod hyn yn arbennig o wir lle mae ODPS ar gael ar lwyfan trydydd parti sydd hefyd yn eiddo i ddarparwr ODPS. Dywedodd RNIB fod y Ddeddf Cydraddoldeb yn gorfodi darparwyr llwyfan i wneud addasiadau rhesymol, a fyddai'n cynnwys sain ddisgrifiad.
- 3.46 Teimlai BT y dylai darparwyr cynnwys fod yn gyfrifol am greu gwasanaethau mynediad ar gyfer eu cynnwys a chyfrifoldeb darparwyr platfform ddylai fod i roi'r gwasanaethau hyn ar waith i ddefnyddwyr.
- 3.47 Fodd bynnag, dywedodd un ymatebydd cyfrinachol na ddylai darparwyr ODPS fod yn gwthio cyfrifoldeb/goblygiadau ariannol i lwyfannau.

Gwefannau/apiau darparwyr

- 3.48 Dywedodd rhai darparwyr (ITV, Channel 4) y dylai eithriadau technegol ymestyn i anawsterau sy'n ymwneud â gwefannau/ apiau darparwyr eu hunain. Dywedodd ITV a Channel 4 nad yw darparwyr ODPS yn rheoli safonau technegol y llwyfannau y mae eu apiau ar gael arnynt. Caiff y llwyfannau hyn eu diweddarau'n rheolaidd, gan ei gwneud yn ofynnol i ddarparwyr ddiweddarau eu apiau i fodloni'r safonau technegol newydd. Weithiau gall hyn olygu gwaith datblygu sylweddol a thrafodaethau gyda darparwr y platfform (dywedodd Channel 4 y gall y gwaith hwn gymryd rhwng 6 a 24 mis).

- 3.49 Dywedodd ITV y dylid cael canllawiau ynghylch yr hyn sy'n gyfystyr ag ymdrechion rhesymol mewn perthynas â fersiynau llwyfannau newydd, neu 'gyfnod gras' ar gyfer cyflwyno gwasanaethau mynediad i'r modelau hyn. Dywedodd Channel 4 y dylid cael cyfnod gras am o leiaf 4 blynedd lle mae angen datblygu llwyfannau newydd yn bwrpasol (o ystyried y gallai gwaith datblygu parhaus ar gyfer llwyfannau sy'n bodoli eisoes gael blaenoriaeth).
- 3.50 Dywedodd ITV y dylid cael canllawiau ynghylch yr hyn sy'n gyfystyr ag ymdrechion rhesymol mewn perthynas â fersiynau platform newydd, neu 'gyfnod gras' ar gyfer cyflwyno gwasanaethau mynediad i'r modelau hyn. Dywedodd Channel 4 y dylid cael cyfnod gras am o leiaf 4 blynedd lle mae angen datblygu llwyfannau newydd yn bwrpasol (o ystyried y gallai gwaith datblygu parhaus ar gyfer llwyfannau sy'n bodoli eisoes gael blaenoriaeth).

Asesu eithriadau technegol

- 3.51 Gofynnodd sawl ymatebydd am eglurder ynghylch sut y byddai Ofcom yn asesu lle'r oedd darparwyr wedi gwneud digon o ymdrech i oresgyn heriau technegol. Dywedodd ToDif ac A+E y dylai Ofcom roi mwy o fanylion am sut y byddai'n asesu a oedd y costau sydd eu hangen i oresgyn anawsterau technegol penodol yn anghymesur. Dywedodd ITV na ddylai fod yn ofynnol i ddarparwyr wario mwy ar ddarparu gwasanaethau mynediad ar llwyfannau ateb pwrpasol nag ar eu apiau eu hunain, neu fel arall gallent fod o dan anfantais gystadleuol sylweddol mewn unrhyw drafodaethau ac yn wynebu amlygiad diderfyn i gostau datblygu (a allai olygu eu bod yn penderfynu peidio â darparu gwasanaethau ODPS ar y llwyfan hwnnw o gwbl).
- 3.52 Roedd sawl ymatebydd (BBC, ITV, C4) o'r farn y dylai darparwyr allu dangos "ymdrechion rhesymol" drwy ddefnyddio safonau technegol cyffredin/derbyniol. Dywedodd y BBC y dylai Ofcom ddiffinio mecanweithiau "harbwr diogel", megis rhai fformatau technegol gwasanaeth mynediad, y byddai disgwyl i ddarparwyr/llwyfannau eu cefnogi. Dywedodd Channel 4 y dylai Ofcom ofyn am dystiolaeth gan y llwyfannau eu hunain ynghylch a ydynt yn cefnogi safonau technegol cyffredin, yn hytrach na'i gwneud yn ofynnol i bob darparwr ODPS ddangos dystiolaeth o hyn.
- 3.53 Dywedodd Channel 4 fod angen i Ofcom ystyried yr heriau o ran adnoddau/gweithredol o ddatblygu gwahanol atebion ar gyfer llwyfannau lluosog ar yr un pryd. Dylai darparwyr allu nodi pa llwyfannau ateb pwrpasol y maent yn eu blaenoriaethu ar hyn o bryd, a'r amserlenni disgwyliedig ar gyfer datblygu fel dystiolaeth o wneud "ymdrechion rhesymol" ar draws llwyfannau. Dylai Ofcom hefyd wneud eithriadau lle mae gwaith datblygu mewn perthynas â llwyfan penodol wedi'i ddiswyddo gan uwchraddio platform.

Barn Ofcom

- 3.54 Credwn y dylai argymhellion nodi'r egwyddor gyffredinol o esemptiadau ar sail anhawster technegol neu weithredol sylweddol. Fodd bynnag, o ystyried yr anhawster o ragweld yr amgylchiadau lle gallai hyn ddigwydd, a'r tebygolrwydd y bydd anawsterau cyffredin yn newid dros amser, credwn y dylid nodi manylion eithriadau o'r fath yng Nghod Ar-alw

- Ofcom (yn amodol ar ymgynghori pellach). Dyma sut mae eithriadau wedi gweithio ar gyfer y gofynion hygyrchedd darlledu, lle gall Ofcom ystyried "yr anhawster technegol o ddarparu'r cymorth" ac yn ymarferol yn caniatáu esemptiad mewn gwledydd lle nad yw offer safonol defnyddwyr yn cefnogi disgrifiad sain, er enghraifft.
- 3.55 Ein barn ar hyn o bryd yw y byddem fel arfer yn disgwyl i ddarparwyr wneud fersiynau cyfredol o'u apiau yn hygyrch, a'r holl fodelau dilynol a ddatblygwyd ar ôl i'r rheoliadau ddod i rym. Dylai hyn annog darparwyr i ddiogelu dyluniad nodweddion hygyrchedd yn y dyfodol wrth ddatblygu eu apiau. Fodd bynnag, ar yr adeg pan nad yw darparwyr bellach yn gwneud diweddariadau ehangach i'w ap ar lwyfan penodol, ni fyddem yn disgwyl iddynt barhau i fuddsoddi mewn sicrhau bod yr ap hwnnw'n hygyrch oni bai bod budd amlwg i'r gynulleidfa wrth wneud hynny.
- 3.56 Er bod darparwyr yn dweud wrthym fod heriau technegol yn ymwneud yn fwyaf cyffredin â darparu gwasanaethau mynediad ar lwyfannau ateb trydydd parti/ pwrpasol, rydym yn cydnabod nad yw darparwyr yn rheoli safonau technegol y llwyfannau y mae eu apiau eu hunain ar gael arnynt. Credwn y dylai Ofcom gael disgrisiwn i gymhwyso eithriadau technegol mewn amrywiaeth o amgylchiadau, gan gynnwys os yw darparwr yn wynebu heriau sylweddol i wneud eu gwefan/ apiau eu hunain yn hygyrch.
- 3.57 Rydym yn cydnabod bod darparu gwasanaethau mynediad ar draws llwyfannau lluosog yn ymwneud yn rhannol â chost/gwaith gweithredol ac nid mater o anhawster technegol yn unig. Bydd ein trothwy fforddiadwyedd (gweler Fforddiadwyedd) yn sicrhau bod costau'r ddarpariaeth yn parhau'n gymesur â gallu darparwr i dalu. Er y gallai fod angen i ddarparwyr wario mwy ar ddarparu gwasanaethau mynediad ar lwyfannau ateb pwrpasol, credwn fod hyn yn gymesur o'i gymharu â'r manteision i ddefnyddwyr anabl: un o nodau allweddol y rheoliadau yw ehangu'r ddarpariaeth y tu hwnt i apiau'r darparwr ei hun (gweler 2.19).
- 3.58 Nid ydym o'r farn y dylai datblygu atebion ar gyfer llwyfannau lluosog ar yr un pryd fod yn rhwystr technegol ynddo'i hun – fel y nodir yn 5.30-5.34, rydym yn argymhell y dylai darparwyr allu cyrraedd y targedau mewn modd hyblyg ar draws llwyfannau a ddylai eu galluogi i gyflwyno'r ddarpariaeth yn fwy graddol.
- 3.59 Nid ydym yn credu y dylid cael eithriadau cyffredinol neu 'gyfnodau gras' ar gyfer llwyfannau ateb newydd neu bwrpasol. Gall heriau technegol mewn perthynas â llwyfannau o'r fath amrywio yn ôl darparwr (er enghraifft, gall ODPS wynebu materion llif gwaith unigryw mewn perthynas â llwyfannau o'r fath a chael lefelau amrywiol o ddylanwad dros y gadwyn gyflenwi). Credwn y dylai Ofcom wneud dyfarniadau fesul achos ynghylch a yw darparwr penodol wedi gwneud digon o ymdrech i oresgyn heriau technegol, gan ystyried ffactorau amrywiol gan gynnwys (ond heb fod yn gyfyngedig i) faint o amser y mae'r ODPS wedi bod ar gael ar fodel platfform penodol. Yn ogystal, byddem bob amser yn sicrhau bod gan ddarparwyr rybudd digonol o ofynion disgwylidig cyn blwyddyn galendr benodol (gweler 5.12).
- 3.60 Fel yr esboniwyd yn 3.84 o'n hargymhellion yn 2018, nid yw'r DEA ond yn gwneud darpariaeth i reoliadau fod yn gymwys i ddarparwyr ODPS, ac nid y creaduriaid gwreiddiol

o gynnwys na gweithredwyr llwyfannau y cyflwynir ODPS drwyddynt i ddefnyddwyr. Ein dealltwriaeth ni o'r Ddeddf Cydraddoldeb yw nad yw'r ddyletswydd ar ddarparwyr gwasanaethau i wneud addasiadau rhesymol yn berthnasol i wasanaethau cynnwys. Fel y nodwyd yn 3.98 o'n hargymhellion, credwn y dylai'r Llywodraeth ystyried y potensial ar gyfer cyflwyno rhwymedigaethau cymesur ar gyflenwyr cynnwys a gweithredwyr llwyfan i gefnogi nodau'r rhwymedigaethau hyn ar ddarparwyr ODPS.

- 3.61 Ystyriwyd a ddylai darparwyr ODPS wneud "ymdrechion gorau" i ddarparu gwasanaethau mynediad ar draws llwyfannau, ond credwn fod angen i'r rheoliadau gydnabod mai dim ond lefel benodol o ddylanwad sydd gan ddarparwyr dros ddarparu gwasanaethau mynediad, yn enwedig ar lwyfannau trydydd parti/ datrys pwrpasol.
- 3.62 Credwn felly y dylai'r rheoliadau gael yr effaith o'i gwneud yn ofynnol i ddarparwyr ODPS wneud "**ymdrechion rhesymol**" i ddarparu gwasanaethau mynediad ar draws eu platfformau. Byddem yn disgwyl i ddarparwyr gyflwyno tystiolaeth i Ofcom lle maent wedi ceisio darparu'r gwasanaethau mynediad ar lwyfannau penodol ond wedi bod yn aflwyddiannus wrth gyflawni hyn.
- 3.63 Byddai ein Tîm Technoleg Darlledu yn ymwneud ag asesu tystiolaeth o "ymdrechion rhesymol" fesul achos. Fodd bynnag, rydym hefyd yn bwriadu cynnwys canllawiau yn y Cod i wneud y broses hon mor dryloyw â phosibl. Er enghraifft, efallai y byddem yn disgwyl i ddarparwyr ddarparu tystiolaeth eu bod wedi cynnig eu gwasanaethau mynediad i lwyfannau mewn fformatau cyffredin ac wedi cymryd rhan mewn trafodaethau gyda hwy. Nid ydym yn credu ei bod yn ymarferol pennu fformatau cyffredin mewn deddfwriaeth, gan y gallant newid yn rhy gyflym, ond byddem yn ystyried y materion hyn yn ein Cod Ar-alw. Mewn ymgynghoriad â darparwyr/llwyfannau, gallem sefydlu rhestr o lwyfannau 'achrededig' (sy'n cefnogi fformatau cyffredin) y byddem fel arfer yn disgwyl i ODPS fod yn hygyrch iddynt. Dylai hyn leihau'r baich gweinyddol ar ddarparwyr i ddangos anawsterau sy'n gysylltiedig â llwyfannau ateb pwrpasol. Dylai hefyd annog darparwyr llwyfan i gefnogi gwasanaethau mynediad yn well.
- 3.64 Byddem hefyd yn disgwyl eithrio ODPS rhag darparu gwasanaethau mynediad ar unrhyw lwyfannau nad ydynt yn dechnegol yn cefnogi gwasanaethau mynediad (h.y. drwy unrhyw fformat/mecanwaith cyflenwi). Fel uchod, mae hyn yn adlewyrchu ein dull presennol o weithredu o dan y rheolau hygyrchedd darlledu. Efallai y byddwn yn sefydlu rhestr o lwyfannau o'r fath yn y Cod ac yn gyffredinol ni fyddem yn disgwyl i ddarparwyr wneud cais i ni am eithriadau mewn perthynas â llwyfannau o'r fath.

Genres/mathau penodol o raglenni

Yr Ymgynghoriad

- 3.65 Yn yr ymgynghoriad pellach, roeddem wedi dweud y dylid cael eithriadau ar gyfer darparu disgrifiadau sain ar raglenni newyddion a cherddoriaeth. Roeddem wedi dweud y dylai'r ddeddfwriaeth roi disgrisiwn i Ofcom ddefnyddio eithriadau fesul achos ar gyfer mathau

- ychwanegol o raglenni, gan ystyried y budd i gynulleidfaoedd a/neu unrhyw anawsterau technegol.
- 3.66 Roedd grwpiau defnyddwyr (RNID, y Panel Defnyddwyr Cyfathrebiadau a'r Pwyllgor Cynghori ar Bobl Hŷn a Phobl Anabl) o'r farn yn gyffredinol y dylid cael eithriadau ar gyfer darparu disgrifiadau sain ar raglenni newyddion a cherddoriaeth. Fodd bynnag, dywedodd RNIB nad yw rhaglenni newyddion sy'n darparu isdeitlau ar gyfer cynnwys mewn iaith dramor yn hygyrch i bobl ddall, ac felly na ddylid eithrio'r rhaglenni hynny.
- 3.67 Cyfeiriodd y Panel Defnyddwyr Cyfathrebiadau a'r Pwyllgor Cynghori ar Bobl Hŷn a Phobl Anabl at wahaniaethau ieithyddol ar draws y DU, ac roedden nhw o'r farn y dylid cael gwasanaethau mynediad priodol yn y Gymraeg pan fydd rhaglenni'n cael eu darlledu yn Gymraeg, er enghraifft.
- 3.68 Dywedodd RNIB y dylai unrhyw eithriadau ar gyfer mathau ychwanegol o raglenni fod yn seiliedig ar dystiolaeth o ddiffyg budd i'r defnyddwyr perthnasol. Dywedodd Pwyllgor Cynghori'r Alban y dylid craffu'n drylwyr ar eithriadau ar gyfer mathau penodol o raglenni ar sail anhawster technegol.
- 3.69 Roedd darparwyr wedi rhoi manylion mathau ychwanegol o raglenni a ddylai gael eu heithrio yn eu barn nhw: darparu disgrifiadau sain ar fersiynau dal i fyny o chwaraeon byw (ToDif, ITV, BBC, Sky, BT), darparu disgrifiadau sain ar fformatau rhaglenni cwis penodol (Sky); a darparu gwasanaethau mynediad ar gynnwys dal i fyny sydd ar gael yn gyflym ar ôl y darllediad – hy, cynnwys sy'n cael ei ddarparu ar-alw ar yr un diwrnod ag y mae'n cael ei ddarlledu. Roedd BT o'r farn y dylai darparwyr wneud eu gorau glas i sicrhau bod rhai mathau ychwanegol o gynnwys yn hygyrch (cynnwys i oedolion, fideos cerddoriaeth, rhaglenni i fabanod/plant bach) lle byddai budd i gynulleidfaoedd, a fesul achos. O ran ein cwestiynau ar weithredu, dywedodd BT y dylid ystyried oes y cynnwys. Er enghraifft, gall cynnwys ffurf-fer BT Sport fod yn fyw ar y llwyfan am ddim ond 24 awr, ac mae'n anodd iawn darparu gwasanaethau mynediad ar gyfer y cynnwys hwnnw oherwydd yr amser mae'n ei gymryd i wneud hynny (24 awr i ychwanegu isdeitlau, 3-5 diwrnod ar gyfer disgrifiadau sain, 7 diwrnod o leiaf ar gyfer iaith arwyddion).
- 3.70 O ran eithriadau ar gyfer disgrifiadau sain ar fathau penodol o genres, dywedodd ITV y dylai cyfanswm yr oriau o raglenni sy'n rhan o'r genres sydd wedi'u heithrio gael ei dynnu o gyfanswm oriau catalog darparwr a ddefnyddir i gyfrifo'r % o'r cynnwys y mae angen ei ddarparu gyda disgrifiadau sain.
- 3.71 Dywedodd Red Bee Media y dylai eithriadau ar gyfer mathau penodol o genres gael eu defnyddio'n gyson ar draws gwasanaethau ar-alw a gwasanaethau llinol.

Barn Ofcom

- 3.72 Gellid gwneud eithriadau ar gyfer genres/mathau penodol o raglenni ar y sail na fyddai gwasanaeth mynediad penodol yn cynnig budd net i gynulleidfaoedd ar y rhaglenni hynny (ee, disgrifiad sain ar fideos cerddoriaeth), neu am fod rhesymau technegol/logistaidd pam y byddai'n anymarferol darparu gwasanaethau mynediad (ee, mewn perthynas â bwletinau

newyddion lle nad oes llawer o fwch yn y ddeialog er mwyn cael disgrifiadau sain). Yn aml iawn, mae'r ddwy ystyriaeth hyn yn berthnasol yn rhannol.

- 3.73 Os yw Llywodraeth y DU o'r farn bod angen i'r rheoliadau bennu pa fathau o raglenni y dylid eu heithrio, ein barn ni yw mai dim ond mewn perthynas â disgrifiadau sain ar raglenni newyddion a cherddoriaeth y dylid gwneud eithriadau fel rheol, oherwydd y diffyg bylchau yn y trac sain (ac felly'r diffyg cyfleoedd i ychwanegu disgrifiadau sain), a'r budd cyfyngedig i gynulleidfaedd o ddarparu disgrifiadau sain ar raglenni o'r fath sy'n cynnwys cymaint o ddeialog. Mae hyn yn adlewyrchu'r ffordd rydym yn gwneud eithriadau o'r gofynion hygyrchedd darlledu.
- 3.74 Nid oes gennym unrhyw sail gadarn i awgrymu nad yw cynulleidfaedd perthnasol yn dymuno i'r genres eraill a restrir uchod fod yn hygyrch (yn wir, rydym yn nodi ymchwil sy'n awgrymu bod rhaglenni ag isdeitlau o fudd i lefelau llythrennedd plant).
- 3.75 Nid yw cynnwys chwaraeon byw yn cael ei eithrio'n awtomatig o'r gofynion hygyrchedd darlledu, ac nid ydym yn gweld rheswm dros wneud hynny ar-alw, gan i ni weld yn y gorffennol bod modd darparu isdeitlau, gwasanaeth iaith arwyddion a disgrifiadau sain yn llwyddiannus ar raglenni o'r fath. Fodd bynnag, gyda chynnwys sydd wedi cael ei ddarlledu'n fyw ac sydd angen bod ar gael yn gyflym, byddem eisiau'r hyblygrwydd i eithrio rhaglenni ar sail ad hoc, pan na fyddai'n ymarferol addasu gwasanaethau mynediad mewn pryd i'w defnyddio ar-alw.
- 3.76 Yn fwy cyffredinol, rydym ni o'r farn y dylai'r ddeddfwriaeth roi disgrisiwn i Ofcom ddefnyddio eithriadau fesul achos ar gyfer mathau ychwanegol o raglenni, gan ystyried y budd ansoddol i gynulleidfaedd a/neu anawsterau technegol. Mae'r ffactorau hyn (a thystiolaeth ynghylch y budd i'r gynulleidfa) yn debygol o ddatblygu dros amser, ac amrywio yn ôl natur ODPS penodol.
- 3.77 Byddem ond yn disgwyl defnyddio eithriadau ar gyfer genres / mathau penodol o gynnwys pan fydd y cynnwys hwnnw'n gyfran sylweddol o gatalog yr ODPS, i'r graddau ei bod yn anymarferol i ddarparwyr gyrraedd y targedau fel arall. Yn yr achos hwn, byddem yn disgwyl i'r oriau o raglenni sy'n rhan o'r genres sydd wedi'u heithrio gael eu tynnu o gyfanswm oriau catalog darparwr, i gyfrifo'r lefelau targed perthnasol.
- 3.78 Rydym yn cytuno â'r Panel Defnyddwyr Cyfathrebiadau a'r Pwyllgor Cynghori ar Bobl Hŷn a Phobl Anabl y dylai gwasanaethau mynediad, yn gyffredinol, gyfateb i iaith y gynulleidfa a ragwelir. Byddai ein hymgyngoriad ar God Ar-alw yn rhoi sylw manylach i'r pwynt hwn.
- 3.79 Yn ein canllawiau arferion gorau (edrychwch ar Adran 6), byddwn yn ystyried cynnwys canllawiau ar sicrhau bod adrannau ieithoedd tramor mewn rhaglenni newyddion yn hygyrch i bobl sydd â nam ar eu golwg.

Fforddiadwyedd

- 3.80 Ein hargymhelliad yn 2018 oedd y dylid eithrio gwasanaeth o'r gofynion llawn pan nad yw'r darparwr gwasanaeth yn gallu ei fforddio. Mae angen asesu hyn gan gyfeirio at ryw fesur o allu darparwr i dalu.

Yr ymgynghoriad

- 3.81 Yn yr ymgynghoriad pellach, rydym yn nodi ein barn gychwynnol y dylid cael eithriad ar gyfer darparwyr sy'n gymwys i fod yn "gwmni bach" o dan Ddeddf Cwmnïau 2006, ac felly sy'n debygol o fod â throsiant o lai na £10.2m.
- 3.82 Ar gyfer y darparwyr sy'n weddill, ar sail ein dadansoddiad cychwynnol, roeddem yn cynnig y dylai eithriadau fod yn berthnasol pan fydd yr amcangyfrif o gost darparu gwasanaethau mynediad ar gatalog darparwr penodol yn fwy na 1% o'r cyfanswm trosiant. Gwnaethom wahodd darparwyr i gyflwyno rhagor o wybodaeth am gostau darparu gwasanaethau mynediad, gan gynnwys y costau sy'n gysylltiedig â'r llwyfannau a ddefnyddir i ddarparu gwasanaethau.

Yr hyn a ddywedodd yr ymatebwyr

Cwmnïau Bach

- 3.83 Roedd yr ymatebwyr yn cytuno ar y cyfan y dylid eithrio "cwmnïau bach" o'r gofynion. Ond, dywedodd nifer o ymatebwyr yn y diwydiant (ToDiF, Channel 4, ITV) na ddylai darparwyr allu osgoi'r gofynion drwy ailstrwythuro eu cwmni grŵp. Awgrymodd ITV y dylai "cwmnïau bach" sy'n rhan o grŵp corfforaethol ehangach gael eu heithrio dim ond os yw'r grŵp cyfan yn bodloni'r diffiniad o 'grŵp bach' yn adran 383 o Ddeddf Cwmnïau 2006 (ac felly'n debygol o fod â throsiant o lai na £10.2m).

Maint y Catalog

- 3.84 Dywedodd nifer o ddarparwyr (Channel 4, BT,) y gallai'r targedau a argymhellir gael effaith anghymesur ar ddarparwyr sydd â chatalogau mwy, yn enwedig o ran bodloni'r gofynion ar gyfer gwasanaeth iaith arwyddion, sy'n fwy costus. Dywedodd Channel 4 nad yw maint y catalog yn brocsi da ar gyfer ei allu i dalu am wasanaethau mynediad gan nad yw'n gymesur â throsiant na gwariant ar gynnwys a'i fod, yn hytrach, yn dibynnu ar nifer o ffactorau gwahanol, gan gynnwys modelau hawliau a nifer y gwasanaethau fideo ar-alw yn unig sy'n cael eu caffael. Dywedodd fod ganddo gatalog mwy na darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus eraill, er ei fod yn cynhyrchu llai o refeniw.
- 3.85 Roedd Channel 4 yn dadlau y dylid cael cap ar nifer yr oriau sy'n ofynnol ar gyfer y targedau (ee, drwy sicrhau bod y gofynion yn cyfateb i nifer yr oriau y mae'n ofynnol iddynt fod yn hygyrch ar brif sianel linol darlledwyr, neu drwy gyfyngu'r cwota ar gyfer gwasanaethau iaith arwyddion i 5% o'r oriau sy'n cael eu hychwanegu mewn blwyddyn). Dywedodd y dylai cynnwys sydd ond ar gael ar wasanaethau fideo ar-alw gael ei gategoreiddio mewn ffordd benodol at ddibenion y rheoliadau: dywedodd fod llawer iawn o gynnwys fideo ar-alw yn unig yn cael ei gaffael ganddo ar yr un pryd (ee, mwy na 900 awr o oriau gan Vice), ac y byddai gorfod cyflawni cwotâu ar gynnwys o'r fath yn gallu newid goblygiadau masnachol caffaeliadau o'r fath, a chyfyngu ar faint o gynnwys newydd sydd ond ar gael ar wasanaethau fideo ar ar-alw sy'n cael ei gaffael ganddo.
- 3.86 Dywedodd un ymatebydd cyfrinachol y dylid cael eithriadau i ddarparwyr sydd â

llyfrgelloedd cynnwys bychan iawn gan y byddai'n anghymesur iddynt ariannu nodweddion hygyrchedd.

Cyfanswm Trosiant ynteu Drosiant Perthnasol

- 3.87 Er bod elusennau (RNID, AHL, ACS) yn cytuno â seilio'r eithriadau ar gyfanswm trosiant y cwmni fel mesur syml, dywedodd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr yn y diwydiant y byddai'n fwy cymesur seilio eithriadau ar drosiant sy'n ymwneud â'r gwasanaeth ar-alw yn unig ("trosiant perthnasol"), ar gyfer darparwyr sy'n cynnig gwasanaethau rhaglenni ar-alw ochr yn ochr â sianeli darlledu neu wasanaethau eraill. Dywedodd COBA ac A+E y byddai seilio trothwy eithrio ar gyfanswm trosiant y cwmni yn gallu arwain at ddarparwyr yn gwario cyfran uchel o'r trosiant sy'n gysylltiedig â'u gwasanaeth fideo ar-alw. Dywedodd COBA ac A+E nad oeddent yn credu y byddai eithriadau ar gyfer maint y gynulleidfa (gweler uchod) yn golygu bod gwasanaethau llai sy'n cael eu darparu gan ddarparwyr mwy yn cael eu diogelu bob amser rhag rhwymedigaethau anghymesur.
- 3.88 Dywedodd rhai darparwyr (ToDiF, Channel 4, A+E Networks) y gallai trothwy sy'n seiliedig ar gyfanswm y trosiant effeithio ar benderfyniadau masnachol ynghylch faint o gynnwys fideo ar-alw sy'n cael ei gynnig, neu'r llwyfannau sy'n cael eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau rhaglenni ar-alw. Dywedodd ToDiF efallai na fydd cwmnïau'n gallu dargyfeirio refeniw o rannau eraill o'u busnes i ddarparu gwasanaethau mynediad ar eu gwasanaethau rhaglenni ar-alw.
- 3.89 Mae sgysgiau â darparwyr yn dangos ei bod yn gallu bod yn anodd dweud beth sy'n "drosiant perthnasol", yn enwedig pan fydd gwasanaethau fideo ar-alw yn cael eu gwerthu fel rhan o fwndel gyda gwasanaethau eraill (ee, gyda sianeli teledu drwy dalu). Fodd bynnag, roedd nifer o'r ymatebwyr (ToDiF, A+E Networks, COBA) yn credu y dylai Ofcom sefydlu mesurau procsi ar gyfer amcangyfrif trosiant "perthnasol", ar sail y data sydd ar gael am gynulleidfaedd a refeniw. Roedd COBA wedi comisiynu O&O Associates i ddatblygu [opsiynau posibl](#) ar gyfer amcangyfrif trosiant perthnasol darparwyr dal i fyny. Mae'r opsiynau hyn yn cynnwys defnyddio rhaniadau refeniw cyfartalog yn y farchnad rhwng gwasanaethau llinol a gwasanaethau ar-alw a/neu (os yw'n hysbys) rhaniad cynulleidfaedd rhwng gwasanaethau llinol a gwasanaethau fideo ar-alw darparwyr penodol (wedi'u pwysoli yn ôl cynnyrch cyfartalog ar gyfer gwylio gwasanaethau llinol a gwasanaethau ar-alw).

Lefel y trothwy

- 3.90 Er bod elusennau (ee, RNID, RNIB, ACS) yn cytuno'n gyffredinol â gosod y trothwy ar 1% o gyfanswm y trosiant, roedd nifer o ymatebwyr yn y diwydiant o'r farn y dylai'r trothwy fod yn is a/neu gael ei osod ar lefel gyfatebol i'r trothwy hygyrchedd ar gyfer darlledu (1% o'r trosiant perthnasol).

Yr effaith ar gystadleuaeth

- 3.91 Mynegodd Channel 4 ac ITV bryderon am yr effaith ar gystadleuaeth gyda darparwyr ar-alw byd-eang, poblogaidd fel Netflix. Roedden nhw'n dweud na ddylai darparwyr mawr

gwasanaethau rhaglenni ar-alw allu osgoi'r gofynion drwy gofnodi eu trosiant y tu allan i'r DU.

Barn Ofcom

Cwmnïau bach

- 3.92 Rydym ni'n credu y dylid cael eithriad llwyr ar gyfer darparwyr sy'n "gwmnïau bach" o dan [adrannau 382-384](#) o Ddeddf Cwmnïau 2006, ac sydd felly'n debygol o fod â throsiant o lai na £10.2 miliwn.⁹ Dylai hyn greu sicrwydd a chymesuredd ar gyfer y casgliad helaeth o ddarparwyr bach, a gofalu bod darparwyr mawr – sy'n cynnig y rhan fwyaf o'r cynnwys ar-alw – yn cael eu cynnwys. Mae ein dadansoddiad yn awgrymu bod darparwyr nad ydynt yn gwmnïau bach yn darparu tua 90% o gyfanswm yr oriau o gynnwys ar draws gwasanaethau rhaglenni ar-alw.¹⁰
- 3.93 Gan fod "cwmnïau bach" yn cael eu diffinio mewn deddfwriaeth, dydyn ni ddim yn credu ei bod yn addas i Ofcom fabwysiadu diffiniad diwygiedig at y dibenion hyn. Rydym ni'n credu ei bod yn annhebygol y byddai darparwr yn cael ei gymell i greu is-gwmni newydd fel gweithredwr penodol ei wasanaeth rhaglenni ar-alw er mwyn osgoi'r gofynion hygyrchedd: mae costau darparu gwasanaethau mynediad yn gymharol isel o ran trosiant cwmnïau (edrychwch ar 3.98).
- 3.94 Rydym ni'n credu y byddai "grwpiau bach" yn debygol o gael eu heithrio o'r gofynion beth bynnag ar sail maint y gynulleidfa neu fforddiadwyedd. Felly, rydym ni'n credu y byddai gwneud eithriad ychwanegol i gwmnïau bach sy'n rhan o "grŵp bach" o dan adran 383 o'r Ddeddf Cwmnïau yn creu cymhlethdod gweinyddol diangen i Ofcom.

Gweddill y Darparwyr

- 3.95 Dylai defnyddwyr anabl allu mwynhau'r amrywiaeth o gynnwys ar wasanaethau fideo ar-alw sydd â chatalogau mawr, gan gynnwys rhaglenni fideo ar-alw yn unig neu gynnwys cyfresi cyfan, i'r graddau y mae hynny'n fforddiadwy. Mae'r gost o gyrraedd y targedau yn dibynnu ar amrywiaeth o ffactorau, gan gynnwys ar faint o lwyfannau y mae darparwr penodol ar gael ac yn cael cynulleidfa ddigon mawr, a chyfradd adnewyddu cynnwys ar wasanaeth (edrychwch ar Atodiad 1). Er y bydd angen i rai darparwyr sicrhau bod mwy o gynnwys ar gael yn hygyrch i ddechrau o bosibl (ee, os ydyn nhw'n cynnig mwy o gynnwys cyfresi cyfan wedi'i archifo), mae darparwyr o'r fath yn debygol o allu defnyddio mwy o gynnwys o'r fath i gyrraedd y lefelau targed yn y blynyddoedd dilynol na darparwyr sy'n adnewyddu'r cynnwys ar eu gwasanaeth yn amlach (ee, os ydyn nhw'n cynnig mwy o wasanaethau 'dal i fyny'). Nid ydym yn cytuno â defnyddio eithriad llwyr ar gyfer darparwyr sydd â chatalogau bach iawn; rydym yn credu y dylai'r gofynion fod yn berthnasol i unrhyw

⁹ I fod yn gymwys i fod yn gwmni bach o dan adran 382 – 384 o Ddeddf Cwmnïau 2006, rhaid i gwmni fodloni o leiaf ddau o'r amodau canlynol: ni chaiff y trosiant blynyddol fod yn fwy na £10.2 miliwn; ni chaiff cyfanswm y fantolen fod yn fwy na £5.1 miliwn; ac ni chaiff nifer cyfartalog y cyflogeion fod yn fwy na 50. Darllenwch y canllawiau ar wefan y Llywodraeth ynglhyllch bod yn gymwys i fod yn gwmni bach.

¹⁰ Cafodd hyn ei amcangyfrif drwy ddefnyddio'r wybodaeth am faint catalogau a gyflwynwyd gan ddarparwyr yn ystod ail hanner 2019 ar gyfer ein hadroddiad data ar wasanaethau mynediad.

wasanaethau rhaglenni ar-alw bach, ond poblogaidd, pan fydd hynny'n fforddiadwy. Ond yn ymarferol, mae ein dadansoddiad yn awgrymu bod darparwyr sydd â chatalogau bach iawn yn debygol o gael eu heithrio ar sail fforddiadwyedd neu faint y gynulleidfa.

- 3.96 Fel sy'n cael ei egluro yn 2.20, mae arnom angen system reoleiddio sy'n deg i bob darparwr fideo ar-alw, ac sydd hefyd yn syml i'w gweithredu pan fydd hynny'n bosibl. Mae gwasanaethau rhaglenni ar-alw yn cynnwys amrywiaeth eang o wasanaethau (edrychwch ar 2.1 a 2.12), sy'n creu refeniw mewn amrywiaeth o ffyrdd, gan gynnwys drwy hysbysebion, tanysgrifiadau a thrafodiadau talu wrth wyllo. Rydym wedi ystyried cyflwyno mesurau procsi ar gyfer amcangyfrif trosiant 'perthnasol' (gan gynnwys y rheini sydd wedi'u hawgrymu yn adroddiad O&O), ond nid ydym wedi dod o hyd i unrhyw fesurau y gellir eu defnyddio'n gyson ar draws gwahanol fathau o ddarparwyr.
- 3.97 Yn ein barn ni, mae'r mesurau procsi sy'n cael eu cynnig gan COBA/O&O naill ai'n rhy gyffredinol i gofnodi gwerth economaidd gwasanaeth fideo ar-alw (er enghraifft, byddai defnyddio rhaniadau refeniw cyfartalog yn y farchnad i wahanu refeniw fideo ar-alw a refeniw llinol yn gallu camliwio trosiant gwasanaethau fideo ar-alw sy'n fwy/llai proffidiol), neu byddent yn creu gormod o ansicrwydd yn y broses o asesu eithriadau. Er enghraifft, nid yw metrigau cynulleidfa yn brocsi addas gan eu bod yn amrywio yn ôl model busnes darparwr penodol a'r llwyfannau y mae'r darparwr ar gael arnynt – er y gallai fod yn ymarferol defnyddio metrigau cynulleidfa i amcangyfrif a yw darparwr yn debygol o fod yn uwch/is na'r trothwy cynulleidfa ar un llwyfan (edrychwch ar Faint y Gynulleidfa), mae yna gymhlethdodau ychwanegol wrth gyfuno ffigurau o'r fath i gyrraedd ffigur ar gyfer cyfanswm trosiant fideo ar-alw, sy'n debygol o arwain at anghysonderau mewn unrhyw ffigurau.
- 3.98 Yn ein barn ni, mae penderfyniadau masnachol ynghylch caffael cynnwys ar wasanaethau rhaglenni ar-alw yn llawer mwy tebygol o fod yn seiliedig ar y costau eraill niferus sy'n gysylltiedig ag ehangu catalogau cynnwys, yn hytrach nag ar gostau darparu gwasanaethau mynediad. Mae ein dadansoddiad yn awgrymu, ar gyfer darparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw nad ydynt yn 'gwmnïau bach', bod costau canolrifol cyrraedd y targedau 4 blynedd yn isel – tua £450k (tua 0.35% o gyfanswm trosiant y cwmni).¹¹ Hefyd, mae llawer o ddarparwyr eisoes yn darparu gwasanaethau mynediad ar ryw lefel, sy'n debygol o leihau ymhellach y gost o gyrraedd y targedau: mae ein dadansoddiad yn awgrymu mai tua £300k (tua 0.2-0.25% o gyfanswm y trosiant) yw costau canolrifol cyrraedd y targedau 4 blynedd, wrth ystyried lefelau'r ddarpariaeth bresennol.¹²
- 3.99 Rydym yn dal i gredu y dylai'r trothwy eithrio fod yn seiliedig ar gyfanswm trosiant, sy'n cynrychioli'r gallu i dalu ac yn fesur sydd ar gael yn rhwydd (mae'n cael ei ddefnyddio ar

¹¹ Ar gyfer y cyfrifiad hwn, rydym wedi rhagdybio bod 50% o'r cynnwys yn cael ei adnewyddu yn ystod y flwyddyn (ac wedi defnyddio rhagdybiaethau pwrpasol ynghylch cyfraddau adnewyddu ar gyfer darparwyr penodol lle mae gennym wybodaeth ychwanegol). I gael rhagor o fanylion am y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn ein dadansoddiad, edrychwch ar y rhagdybiaethau fforddiadwyedd.

¹² Ar gyfer y cyfrifiad hwn, rydym wedi rhagdybio bod 50% o'r cynnwys yn cael ei adnewyddu yn ystod y flwyddyn (ac wedi defnyddio rhagdybiaethau pwrpasol ynghylch cyfraddau adnewyddu ar gyfer darparwyr penodol lle mae gennym wybodaeth ychwanegol). I gael rhagor o fanylion am y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn ein dadansoddiad, edrychwch ar y rhagdybiaethau fforddiadwyedd.

hyn o bryd i asesu'r **ffioedd rheoleiddio** sy'n cael eu talu gan ddarparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw). Mae ein dadansoddiad yn awgrymu y dylid gosod y trothwy ar 1% o gyfanswm y trosiant: o blith y darparwyr hynny nad ydynt yn "gwmnïau bach" fel y nodir uchod, byddai'r trothwy 1% o'u trosiant yn berthnasol i 27 o ddarparwyr, byddai 1 darparwr yn rhwym wrth ofynion is (edrychwch isod) a byddai 5 darparwr yn cael ei eithrio'n llwyr o'r gofynion.¹³ Fel sy'n cael ei egluro uchod, dylai'r rhan fwyaf o ddarparwyr allu cyrraedd y targedau am gostau llawer is. Fodd bynnag, dylai gosod y trothwy ar 1% sicrhau ein bod yn cynnwys darparwyr poblogaidd allweddol (ee, gwasanaethau dal i fyny darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus, gwasanaethau fideo ar-alw drwy danysgrifio (SVOD) mawr) a dim ond yn eithrio gwasanaethau llai, mwy arbenigol ar y cyfan. Dylai gosod y trothwy ar y lefel hon hefyd leihau faint o wybodaeth sydd ei hangen arnom gan y rhan fwyaf o ddarparwyr er mwyn i ni gyfrifo'r costau (ee, cyfraddau adnewyddu cynnwys, neu ei addasu o'r cynnwys sy'n cael ei ddarlledu ar deledu), gan leihau'r baich gweinyddol ar ddarparwyr.

- 3.100 Er bod y trothwy hwn yn uwch na'r trothwy hygyrchedd ar gyfer darlledu (sydd wedi'i osod ar 1% o'r trosiant perthnasol¹⁴), mae costau ychwanegol ynghlwm wrth ddarparu lefelau da o hygyrchedd ar wasanaethau rhaglenni ar-alw (gan eu bod ar gael ar fwy o lwyfannau). Rydym ni'n credu bod y costau hyn yn gymesur wrth ystyried y manteision i ddefnyddwyr wrth wella'r lefelau hygyrchedd. Ar ben hynny, mae ein dadansoddiad yn awgrymu bod y gwariant sy'n debygol o fod yn ofynnol o dan y trothwy hwn yn cyd-fynd yn fras â'r gwariant presennol gan ddarparwyr sydd eisoes yn cynnig hygyrchedd ar ryw lefel: tua £450k yw'r costau canolrifol ar gyfer cyrraedd y targedau 4 blynedd, ac rydym yn amcangyfrif mai tua £600k yw'r gwariant canolrifol cyfartalog.
- 3.101 Nid ydym wedi cael llawer o wybodaeth gan ddarparwyr ynghylch 'trosiant perthnasol', ond rydym yn credu ei bod yn debygol y bydd gwasanaethau rhaglenni ar-alw llai proffidiol sy'n cael eu rhedeg gan gwmnïau mwy yn cael eu heithrio o'r gofynion ar sail 'budd i'r gynulleidfa' (edrychwch uchod). Fodd bynnag, rydym yn cydnabod bod amgylchiadau cyfyngedig yn bosibl lle gallai darparwr penodol orfod gwario cyfran uchel o'i drosiant perthnasol ar wasanaethau mynediad, er enghraifft os yw cynulleidfa darparwr penodol fymryn yn uwch na'r trothwy.
- 3.102 Felly rydym yn argymhell y dylai'r ddeddfwriaeth gynnig hyblygrwydd ar gyfer eithriadau ychwanegol, pan fydd darparwr penodol yn gallu dangos i Ofcom y gallai costau darpariaeth gael effaith wirioneddol ar y gallu i ddarparu gwasanaeth penodol (er

¹³ Cafodd hyn ei amcangyfrif drwy gyfeirio at y darparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw a oedd wedi gorfod talu ffioedd i Ofcom yn 2020 (hy, nad ydynt yn "gwmni bach"), a gwybodaeth am faint catalogau a gyflwynwyd gan ddarparwyr ar gyfer ein hadroddiad ar Ddata Gwasanaethau Mynediad yn 2019. Fodd bynnag, doedd llawer o ddarparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw ddim wedi cyflwyno data i ni ynghylch maint catalogau ar gyfer ein hadroddiad yn 2019. Ar gyfer y cyfrifiadau hyn, rydym wedi rhagdybio bod 50% o'r cynnwys yn cael ei adnewyddu yn ystod y flwyddyn (ac wedi defnyddio rhagdybiaethau pwrpasol ynghylch cyfraddau adnewyddu ar gyfer darparwyr penodol lle mae gennym wybodaeth ychwanegol). I gael rhagor o fanylion am y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn ein dadansoddiad, edrychwch ar y rhagdybiaethau fforddiadwyedd.

¹⁴ Edrychwch ar 5.14 yn ein [Cod Gwasanaethau Mynediad – Teledu](#).

enghraifft, drwy ddangos y byddai cyrraedd y targedau'n golygu cyfran uchel o'r trosiant perthnasol).

Yr effaith ar gystadleuaeth

- 3.103 Nid ydym yn credu y byddai ein dull gweithredu yn cael effaith sylweddol ar gystadleuaeth gyda darparwyr ar-alw byd-eang fel Netflix. Mae'r trothwy fforddiadwyedd sy'n cael ei argymhell gennym yn isel – 1% o'r cyfanswm trosiant. Felly, nid yw'n debygol o gael effaith sylweddol ar allu darparwyr i gystadlu. Mae ein hamcangyfrif o'r costau mewn perthynas â'r trothwy fforddiadwyedd yma'n ystyried maint catalog darparwr a'r gyfradd adnewyddu – gan sicrhau na ddylai darparwr darlledu gwasanaeth cyhoeddus (er enghraifft) fod o dan anfantais wrth ddewis strategaeth fusnes sy'n cynnwys llawer iawn o gynnwys sydd ar gael ar wasanaethau fideo ar-alw yn gyntaf, neu wrth orfod cadw at gyfnodau trwyddedu byr sy'n effeithio ar gyfradd adnewyddu ei gynnwys.
- 3.104 Beth bynnag, byddai'r rhan fwyaf o ddarparwyr byd-eang naill ai'n gorfod bodloni'r un rheoliadau yn y DU (er enghraifft, Disney+), neu reoliadau tebyg mewn gwledydd eraill (er enghraifft, gofynion hygyrchedd FCC yr Unol Daleithiau mewn perthynas â chynnwys sydd wedi cael ei ddarlledu ar deledu yn y gorffennol¹⁵). Mae ein tystiolaeth anecdotaidd gan ddefnyddwyr yn dangos bod Netflix, er enghraifft, eisoes yn darparu lefelau da o isdeitlau / disgrifiadau sain ar gynnwys sy'n cael ei wyllo yn y DU.

Gofynion is

- 3.105 Yn ein hargymhellion yn 2018, roeddem wedi dweud y gallai'r ddeddfwriaeth amlinellu lefelau o ofynion is ar gyfer y rheini nad ydynt yn gallu fforddio'r gofynion llawn (lleihau'r targedau isdeitlau i 66% neu 33% o'r gofynion llawn), gan adlewyrchu trefniadau presennol darlledwyr.
- 3.106 Roeddem hefyd wedi dweud y dylai darparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw gael eu heithrio rhag darparu gwasanaethau iaith arwyddion os yw'r gost o gyrraedd y targedau is (ee, 33% neu 66% o'r targedau isdeitlau a'r targedau llawn ar gyfer gwasanaethau iaith arwyddion a disgrifiadau sain) yn fwy na'r trothwy fforddiadwyedd. Byddai hyn yn golygu y byddai rhai darparwyr yn gallu fforddio rhywfaint o isdeitlau a disgrifiadau sain yn hytrach na chael eu heithrio o'r gofynion yn llwyr.

Yr hyn a ddywedodd yr ymatebwyr

- 3.107 Dywedodd RNID y dylai darparwyr nad ydynt yn gallu fforddio'r targedau llawn orfod darparu'r lefelau uchaf o hygyrchedd y gallant eu fforddio o fewn 1% o'u trosiant.
- 3.108 Er bod rhai ymatebwyr (ee, RNIB, A+E, ITV) yn cytuno â'n cynnig i eithrio darparwyr o'r targedau ar gyfer gwasanaethau iaith arwyddion mewn amgylchiadau cyfyngedig, roedd eraill (BT, RNID, BSLBT, CCP-ACOD) yn credu nad oedd hynny'n briodol o ystyried bod gwasanaethau iaith arwyddion yn gwasanaethu cynulleidfa wahanol i wasanaethau

¹⁵ <https://www.fcc.gov/consumers/guides/21st-century-communications-and-video-accessibility-act-cvaa>

isdeitlau a disgrifiadau sain. Cyfeiriodd CCP-ACOD at Gyfrifiad 2011, a oedd wedi canfod bod 65% o ddefnyddwyr iaith Arwyddion Prydain ddim yn gallu siarad Saesneg yn dda iawn, neu ddim yn gallu ei siarad o gwbl. Dywedodd BT y byddai'n well lleihau'r targedau ar gyfer iaith arwyddion/cyfraniadau BSLBT yn hytrach nag eithrio darparwyr yn llwyr rhag darparu gwasanaeth iaith arwyddion.

Barn Ofcom

- 3.109 Rydym ni'n credu y byddai mynnu bod darparwyr yn darparu'r lefelau uchaf o dargedau is sy'n fforddiadwy o fewn 1% o'r trosiant yn arwain at gywirdeb camarweiniol yn ein hasesiadau fforddiadwyedd (yn enwedig o gofio bod maint catalog darparwr yn gallu amrywio yn ystod y flwyddyn). Mae perygl hefyd y bydd y lefelau hygyrchedd disgwylidig yn aneglur i ddefnyddwyr.
- 3.110 Rydym wedi ystyried a ddylid argymell cyflwyno mwy o lefelau o ofynion is (ee, gosod targedau isdeitlau fesul 10 pwynt canran o'r targedau llawn), ond mae ein dadansoddiad yn awgrymu nad yw hyn yn debygol o olygu bod mwy o ddarparwyr yn gallu fforddio lefel uwch o ofynion¹⁶.
- 3.111 Roeddem hefyd wedi ystyried a fyddai'r darparwyr hynny, nad oeddent yn gallu fforddio'r targedau is, yn gallu fforddio cyrraedd y targedau ar nifer llai o lwyfannau. Mae ein dadansoddiad yn awgrymu mai dim ond dau ddarparwr arall fyddai'n rhwym wrth y gofynion pe bai'n rhaid iddyn nhw sicrhau bod is-set o'u llwyfannau yn hygyrch.¹⁷ Felly, nid ydym yn credu y byddai cyflwyno mwy o lefelau o ofynion is yn cael effaith sylweddol ar faint o gynnwys hygyrch fydd ar gael ar wasanaethau rhaglenni ar-alw.
- 3.112 Mae'r targedau rydym ni'n eu hargymell ar gyfer disgrifiadau sain ac iaith arwyddion yn llawer is yn barod na'r gofynion ar gyfer isdeitlau (o ystyried eu bod yn gwasanaethu cynulleidfaoedd llai ac yn ddrutach i'w darparu). Bydd ein heithriadau fforddiadwyedd yn sicrhau cymesuredd ar gyfer gwasanaethau thematig, llai.
- 3.113 Rydym yn gwerthfawrogi bod gwasanaethau iaith arwyddion yn gwasanaethu cynulleidfa wahanol i wasanaethau isdeitlau, ac mae ein dadansoddiad newydd yn awgrymu na fydd cyflwyno eithriad ar gyfer gwasanaethau iaith arwyddion yn golygu bod mwy o ddarparwyr yn dod o fewn ffiniau'r gofynion.¹⁸ Fel sy'n cael ei egluro yn Adran 4, rydym hefyd yn

¹⁶ Mae ein dadansoddiad yn dangos y byddai'r 5 darparwr sydd wedi'u heithrio'n llwyr o'r gofynion ar gyfer y targedau isdeitlau isaf, a osodwyd ar 1/3 o'r gofynion llawn, hefyd yn cael eu heithrio pe bai'r targedau isdeitlau isaf yn cael eu gosod ar 10% o'r targedau llawn. Ar gyfer y cyfrifiad hwn, rydym wedi rhagdybio bod 50% o'r cynnwys yn cael ei adnewyddu dros flwyddyn (ac wedi defnyddio rhagdybiaethau pwrpasol ar gyfraddau adnewyddu ar gyfer darparwyr penodol pan oedd gennym wybodaeth am hynny). I gael rhagor o fanylion am y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn ein dadansoddiad, edrychwch ar y rhagdybiaethau fforddiadwyedd.

¹⁷ DS: Fel sydd wedi cael ei nodi yn A1.22, rydym ni'n credu bod ein dadansoddiad yn tanamcangyfrif nifer y llwyfannau sy'n debygol o gael eu heithrio beth bynnag ar sail maint y gynulleidfa neu anhawster technegol. Ar gyfer y cyfrifiad hwn, rydym wedi rhagdybio bod 50% o'r cynnwys yn cael ei adnewyddu dros flwyddyn (ac wedi defnyddio rhagdybiaethau pwrpasol ar gyfraddau adnewyddu ar gyfer darparwyr penodol pan oedd gennym wybodaeth am hynny). I gael rhagor o fanylion am y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn ein dadansoddiad, edrychwch ar y rhagdybiaethau fforddiadwyedd.

¹⁸ Mae ein dadansoddiad yn dangos y byddai'r 5 darparwr sydd wedi'u heithrio'n llwyr o'r gofynion ar gyfer y targedau isdeitlau isaf, a osodwyd ar 1/3 o'r gofynion llawn, hefyd yn cael eu heithrio pe bai'r targedau isdeitlau isaf yn cael eu

argymhell rhoi hyblygrwydd i ddarparwyr ddewis opsiwn rhatach o ran gwasanaethau iaith arwyddion drwy ariannu darparwr cymeradwy sy'n darparu rhaglenni sy'n cael eu cyflwyno mewn iaith arwyddion ar-alw, yn hytrach na darparu dehongliad iaith arwyddion ar eu gwasanaethau eu hunain. O ystyried y ffactorau hyn, nid ydym yn credu mwyach ei bod yn briodol nac yn angenrheidiol lleihau'r rhwymedigaethau ar gyfer gwasanaethau iaith arwyddion drwy gael eithriad ychwanegol ar gyfer hynny.

gosod ar 10% o'r targedau llawn. Ar gyfer y cyfrifiad hwn, rydym wedi rhagdybio bod 50% o'r cynnwys yn cael ei adnewyddu yn ystod y flwyddyn (ac wedi defnyddio rhagdybiaethau pwrpasol ynghylch cyfraddau adnewyddu ar gyfer darparwyr penodol pan oedd gennym wybodaeth am hynny). I gael rhagor o fanylion am y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn ein dadansoddiad, edrychwch ar y rhagdybiaethau fforddiadwyedd.

4. Iaith arwyddion

- 4.1 Mae ein hargymhellion yn 2018 a'n hymgyngoriad pellach yn cyfeirio at bwysigrwydd darparu cynnwys hygyrch i'r 87,000¹⁹ o bobl fyddar yn y DU sy'n defnyddio iaith Arwyddion Prydain (BSL) fel yr iaith o'u dewis. Ar hyn o bryd mae'n rhaid i ddarlledwyr teledu sydd â'r cynulleidfaoedd mwyaf ddarparu 5% o'u cynnwys gyda dehongliad iaith arwyddion²⁰, ac mae gan ddarlledwyr eraill sydd â chynulleidfaoedd digon mawr yr opsiwn yn lle hynny i ddarparu cynnwys sy'n cael ei gyflwyno mewn iaith arwyddion²¹ neu i gyfrannu at Ymddiriedolaeth Darlledu Iaith Arwyddion Prydain²² (BSLBT).
- 4.2 Yn ein Hargymhellion yn 2018, roeddem wedi awgrymu dull gweithredu tebyg ar gyfer gwasanaethau rhaglenni ar-alw, gyda thargedau ar gynnwys â dehongliad iaith arwyddion/cynnwys wedi'i gyflwyno mewn iaith arwyddion, a threfniadau sydd wedi'u nodi yn ein Cod i ddarparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw gynnig a defnyddio trefniadau amgen os byddai'r rheini'n gwasanaethu'r cynulleidfaoedd perthnasol yn well. Yn y llythyr atom yn 2019, gofynnodd y Llywodraeth i Ofcom ddarparu rhagor o argymhellion ar yr amodau ar sefydlu trefniadau amgen ar gyfer gwasanaethau iaith arwyddion.

Yr Ymgynghoriad

- 4.3 Roedd ein hymgyngoriad pellach yn ystyried nifer o ddulliau gweithredu, ac yn argymhell bod pob darparwr yn cael dewis darparu (ar y cam targed llawn) 5% o gynnwys gyda dehongliad iaith arwyddion, a/neu lai o gynnwys sy'n cael ei gyflwyno mewn iaith arwyddion, a/neu wneud cyfraniad ariannol at ddarparwr cymeradwy sy'n darparu rhaglenni sy'n cael eu cyflwyno mewn iaith arwyddion ar-alw. Wrth wneud y dewis hwn, byddai angen i ddarparwyr gyflwyno tystiolaeth i Ofcom eu bod wedi ystyried canllawiau arferion gorau Ofcom ar gyfer darparu gwasanaethau iaith arwyddion mewn gwasanaethau rhaglenni ar-alw. Roeddem wedi dweud y gallai'r dull hwn gael ei addasu drwy ofyniad y dylai unrhyw gynnwys sydd wedi darparu dehongliad iaith Arwyddion Prydain o'r blaen ar ddarllediad fod ar gael gydag iaith Arwyddion Prydain pan fydd yn ymddangos ar wasanaeth ar-alw'r darlledwr hwnnw.²³
- 4.4 Roedd ein hymgyngoriad hefyd yn ystyried dau opsiwn ar gyfer pennu faint o gynnwys sy'n gorfod cael ei ddarparu mewn iaith arwyddion, neu'r cyfraniad ariannol gofynnol ar gyfer trefniadau amgen²⁴, ac yn datgan mai Opsiwn A oedd yn cael ei ffafrio:

¹⁹ Ffigurau [Cymdeithas Pobl Fyddar Prydain](#).

²⁰ Mae dehongliad iaith arwyddion yn golygu pan fydd dehonglydd i'w weld ar un ochr y sgrin yn trosi rhaglen i iaith arwyddion (ee, ar raglenni newyddion cenedlaethol).

²¹ Mae cyflwyno mewn iaith arwyddion yn golygu cyflwyno rhaglenni'n gyfan gwbl mewn iaith arwyddion (hy, bod yr holl gyflwynwyr neu gymeriadau ar y sgrin yn defnyddio iaith arwyddion).

²² Mae BSLBT yn comisiynu ac yn darparu rhaglenni sy'n cael eu gwneud yn iaith Arwyddion Prydain (ar ei wefan a drwy dair slot awr o hyd bob wythnos ar Film 4 a Together TV).

²³ I gael rhagor o fanylion edrychwch ar 4.9 i 4.12 yn ein hymgyngoriad pellach.

²⁴ Edrychwch ar 4.13 i 4.24 yn ein hymgyngoriad pellach.

- a) **Opsiwn A:** Adlewyrchu lefelau'r gofynion sydd wedi'u gosod ar gyfer gwasanaethau teledu sy'n cael eu darlledu. Mae hyn yn adeiladu ar system sefydlog ar gyfer cynnwys â dehongliad iaith arwyddion a chynnwys sy'n cael ei gyflwyno mewn iaith arwyddion, a gallai alluogi'r rheini sydd â gofynion darlledu i ddefnyddio'r rhaglenni hygyrch y maen nhw eisoes wedi'u creu/caffael. Ond, byddai angen i'r gofynion gyfateb i faint y catalog.
- b) **Opsiwn B:** Gosod targedau ar gyfer cyflwyno mewn iaith arwyddion a gofynion amgen ar lefel sy'n cyfateb yn fras i'n hamcangyfrif o gostau cyrraedd targed o 5% ar gyfer dehongliad iaith arwyddion. Gallai'r dull hwn helpu i sicrhau bod darparwyr yn gwneud eu dewis ar sail dymuniadau defnyddwyr, yn hytrach nag ystyriaethau cost.

Yr hyn a ddywedodd yr ymatebwyr

- 4.5 Roedd ymatebwyr yn y diwydiant (Sky, BT, ITV, ToDif) a grwpiau defnyddwyr (RNID, ACS) yn cefnogi ein cynnig i roi dewis i ddarparwyr rhwng darparu dehongliad iaith arwyddion/cynnwys sy'n cael ei gyflwyno mewn iaith arwyddion a/neu ariannu darparwr cymeradwy sy'n darparu rhaglenni sy'n cael eu cyflwyno mewn iaith arwyddion ar-alw. Fodd bynnag, cyfeiriodd nifer o ymatebwyr (UKTV, Sky, BSLBT, Channel 4, ToDif) at ganlyniadau anfwriadol posibl i BSLBTV, a allai olygu bod llai o raglenni sy'n cael eu cyflwyno mewn iaith arwyddion ar gael i ddefnyddwyr iaith Arwyddion Prydain. Roedd pryder y byddai darlledwyr sy'n cyfrannu at BSLBT ar hyn o bryd yn cael eu cosbi wrth wneud cyfraniad cyfatebol mewn perthynas â'u gwasanaethau dal-i-fyny, ac efallai y byddent yn dewis rhoi'r gorau i wneud cyfraniadau darlledu i BSLBT ac, yn hytrach, yn creu cynnwys â dehongliad iaith arwyddion i'w ddarlledu, ac wedyn yn addasu'r cynnwys hwnnw ar-alw, am gost is. Roedd rhai (BSLBT, Sky) yn awgrymu y dylai cyfraniadau presennol darlledwyr at BSLBT gyfrif fel credyd tuag at fodloni'r gofynion ar-alw. Neu, dywedodd BSLBT y gallai darparwyr ar-alw gydweithio â BSLBT i godi mwy o ymwybyddiaeth o raglenni BSL Zone a chynyddu'r nifer sy'n eu gwyllo.
- 4.6 Mynegodd Channel 4 a BT bryder fod y targedau'n cosbi darparwyr sydd â chatalogau mawr. Roedd Channel 4 yn dadlau mai Channel 4 fyddai'r darlledwr gwasanaeth cyhoeddus a fyddai'n gorfod darparu gwasanaethau iaith arwyddion ar gyfer y nifer mwyaf o oriau o gynnwys, er bod ei reffeniw yn llai na'r BBC ac ITV. Yn ôl UKTV, pe bai'r cyfraniadau'n amrywio yn unol â maint y catalog, ni fyddai hyn yn rhoi'r lefel o sicrwydd (ar gyfer darparwyr na darparwr cymeradwy) sy'n bodoli ar hyn o bryd mewn perthynas â chyfraniadau darlledu i BSLBT.
- 4.7 Roedd Channel 4 hefyd yn dadlau na fyddai darparwyr gwasanaethau iaith arwyddion trydydd parti yn gallu darparu'r gwasanaeth sy'n angenrheidiol er mwyn i'r holl wasanaethau rhaglenni ar-alw gyrraedd eu targedau o fewn y cyfnod targed o 4 blynedd.
- 4.8 O ran union lefel y gofynion, roedd yr ymatebwyr wedi'u rhannu rhwng Opsiwn A (ee, BBC, UKTV, ACS, RNID) ac Opsiwn B (A+E, ITV). Roedd RNID o blaid ymestyn y trefniant presennol ar gyfer BSLBT. Roedd eraill yn dadlau dros gael mwy o hyblygrwydd. Er enghraifft, dywedodd ITV nad oes angen adlewyrchu gofynion darlledu sy'n diwallu

anghenion cynulleidfaoedd gwahanol, ac y dylai Ofcom ymgynghori ar unrhyw fethodoleg ar gyfer ystyried cynnwys sy'n cael ei gyflwyno mewn iaith arwyddion/cynnwys â dehongliad iaith arwyddion a chyfraniadau cyfatebol i ddarparwr cymeradwy sy'n darparu rhaglenni sy'n cael eu cyflwyno mewn iaith arwyddion ar-alw.

Barn Ofcom

- 4.9 O ystyried y diffyg tystiolaeth sydd ar gael i'r gwrthwyneb, rydym yn parhau i anelu at reoliadau a fydd yn arwain at gymysgedd o gynnwys mewn iaith arwyddion (cynnwys gyda dehongliad iaith arwyddion, a chynnwys wedi'i gyflwyno mewn iaith arwyddion) i ddefnyddwyr iaith Arwyddion Prydain. Rydym yn dal i gredu bod ymestyn y trefniant presennol (y mae darlledwyr wedi rhoi trefniadau amgen ar waith oddi tano gyda BSLBT) yn briodol o ystyried ei hanes o roi ffordd i ddarlledwyr ddarparu cynnwys sy'n cael ei gyflwyno mewn iaith arwyddion. Er ein bod yn cydnabod bod ffyrdd eraill o sicrhau hygyrchedd i ddefnyddwyr iaith Arwyddion Prydain (ee, rhoi mwy o sylw i gynnwys sydd eisoes ar gael â dehongliad iaith Arwyddion Prydain), mae hyn yn rhywbeth y byddem yn disgwyl i bob darlledwr a darparwr ar-alw ei ystyried beth bynnag, a bydd yn cael ei egluro ymhellach yn ein Cod Ar-alw.
- 4.10 Er mwyn cymell cymysgedd o gynnwys, mae angen i lefelau'r ddarpariaeth gael eu pennu ar lefel briodol. Rydym ni'n credu mai Opsiwn A, wedi'i addasu, sydd fwyaf tebygol o sicrhau cymysgedd o ddarpariaeth barhaus, lle mae'r opsiwn o ddarparu cynnwys sydd wedi'i gyflwyno mewn iaith arwyddion yn cyfateb i nifer yr oriau o raglenni a nodir yn y Cod hygyrchedd darlledu (ond wedi'i addasu i faint y catalog ar gyfer gwasanaethau rhaglenni ar-alw). Pe baem yn argymhell lefel sy'n cyfateb i'r gost o ddarparu 5% o gynnwys â dehongliad iaith arwyddion, rydym ni'n credu y byddai hyn yn golygu bod cyn lleied o gynnwys wedi'i gyflwyno mewn iaith arwyddion ar gael fel na fyddai cynulleidfaoedd yn ei ystyried yn opsiwn digonol yn lle'r hen drefn. Felly, mae Atodiad 1 yn modelu'r broses o ddarparu 5% o gynnwys â dehongliad iaith arwyddion neu 0.2% o gynnwys sy'n cael ei gyflwyno mewn iaith arwyddion (sy'n cyfateb i 75 munud y mis mewn perthynas ag amserlen ddarlledu blwyddyn o 8760 awr).
- 4.11 Rydym yn cytuno mewn egwyddor ei bod yn annheg – ac y gallai arwain at ganlyniadau anfwriadol – mynnu bod y darlledwyr hynny sydd eisoes yn cyfrannu at BSLBT hefyd yn darparu'r un cyfraniadau mewn perthynas â'u gwasanaethau dal i fyny. Felly, rydym wedi edrych ar effaith pennu cyfraniad ar lefel is ar gyfer darparwr cymeradwy sy'n darparu rhaglenni sy'n cael eu cyflwyno mewn iaith arwyddion ar-alw i'r darlledwyr/darparwyr hyn, gan adlewyrchu costau is 'addasu' gwasanaethau mynediad eraill.
- 4.12 Mae Atodiad 1 yn cymharu'r amcangyfrif o'r costau i ddarlledwyr wrth ddarparu naill ai dehongliad iaith arwyddion ar eu gwasanaethau darlledu ac ar-alw, neu gyfraniadau amgen at y naill a'r llall. Gyda chyfraniad amgen ar-alw wedi'i osod ar draean o'r hyn a gynigir ar gyfer darparwyr eraill, nid ydym yn credu y byddai cymhelliant i roi'r gorau i gyfraniadau darlledu BSLBT (yn enwedig o ystyried eu bod yn gymharol hwylus o safbwynt gweinyddol). Byddai gosod y cyfraniadau ar draean o'r cyfraniad llawn hefyd yn adlewyrchu ein

hamcangyfrif o gymhareb nodweddiadol y gost o addasu cynnwys â dehongliad iaith arwyddion, o'i chymharu â chreu cynnwys â dehongliad iaith arwyddion.

- 4.13 Roeddem hefyd wedi ystyried dull o dalu swm ychwanegol at y cyfraniadau ar gyfer y rheini sydd eisoes yn gwneud cyfraniadau darlledu at BSLBT, lle gellid ymestyn y trefniadau amgen presennol i alluogi darparwyr i dalu dim ond y swm angenrheidiol yn ychwanegol at eu cyfraniad darlledu, er mwyn talu naill ai'r cyfraniad amgen llawn neu'r gost lawn o greu 5% o gynnwys â dehongliad iaith arwyddion. Fodd bynnag, byddai hyn yn golygu na fyddai rhai darlledwyr yn gwneud **unrhyw** gyfraniad ychwanegol ar gyfer eu gwasanaethau ar-alw. Nid yw hynny'n deg yn ein barn ni wrth ystyried bod y cyfraniad yn ymwneud â gwasanaeth ar wahân, ac y bydd darparwyr eraill (ee, fideo ar-alw yn unig) yn gwneud cyfraniadau sylweddol.
- 4.14 Fodd bynnag, rydym yn credu'n gryf nad yn y ddeddfwriaeth y dylid amlinellu lefelau cyfraniadau o dan drefniadau amgen, ond yng Nghod Ar-alw Ofcom. Byddai hyn yn destun ymgynghoriad pellach, a byddai'n sicrhau bod cymhellion yn gallu cyd-fynd â'r wybodaeth sydd ar gael am ddymuniadau defnyddwyr Iaith Arwyddion Prydain.
- 4.15 Rydym ni'n credu y byddai'r dull gweithredu sy'n cael ei amlinellu yma (ac sydd wedi'i foddelu yn Atodiad 1) yn rhoi hyblygrwydd gwirioneddol i ddarlledwyr, gan sicrhau bod cynnwys mewn iaith arwyddion sy'n cael ei gynhyrchu at ddibenion darlledu yn gallu cael ei addasu pan fydd hynny'n bosibl. Rydym yn cytuno ag ITV na ddylai deddfwriaeth fynnu bod darlledwyr yn ailddefnyddio dehongliad iaith arwyddion ar eu gwasanaethau ar-alw, gan nad yw hyn bob amser yn ymarferol (ar gyfer cynnwys byw sy'n cael ei ddarlledu'n gyflym). Fodd bynnag, rydym ni'n credu ei bod hi'n debygol y bydd darparwyr yn addasu cynnwys o'r fath fel arfer, a gallai'r ddeddfwriaeth ragnodi y dylai darparwr fel arfer ddarparu cynnwys gyda dehongliad iaith arwyddion os felly y cafodd ei ddarlledu, pan fydd hynny'n ymarferol.
- 4.16 O dan y dull gweithredu yma, rydym ni'n credu y dylai fod yn ofynnol i ddarparwyr ystyried canllawiau Arferion Gorau Ofcom wrth ddewis dull gweithredu ar gyfer cynnwys mewn iaith arwyddion. Unwaith eto, byddai hyn yn golygu y gall dewisiadau ddatblygu yn unol â'r ymchwil sydd ar gael, gan gynnwys ymchwil sydd ar y gweill gan Ofcom ar ddymuniadau defnyddwyr Iaith Arwyddion Prydain.
- 4.17 Rydym yn dal i gredu y dylai targedau/cyfraniadau ar gyfer gwasanaethau iaith arwyddion gyfateb i faint y catalog, fel gyda'r gwasanaethau mynediad eraill. Dylai catalogau mawr sy'n cynnig mwy o ddewis i ddefnyddwyr wneud yr un peth i ddefnyddwyr anabl, oni bai ei fod yn anymarferol yn economaidd (os felly, byddai eithriad fforddiadwyedd yn berthnasol – edrychwch ar Adran 3, Fforddiadwyedd). Beth bynnag, mae ein gwaith modelu'n awgrymu y byddai'r rheini sydd â chatalogau mawr yn gallu fforddio darparu'r dehongliad iaith arwyddion neu'r cyfraniadau gofynnol i ddarparwr cymeradwy sy'n darparu rhaglenni sy'n cael eu cyflwyno mewn iaith arwyddion ar-alw.
- 4.18 Nid ydym yn credu ei bod yn debygol y bydd diffyg capasiti o ran gwasanaethau iaith arwyddion yn y diwydiant, fel yr awgrymodd Channel 4 – nid ydym wedi gweld y farn hon yn cael ei hadlewyrchu mewn sgysiau â darparwyr gwasanaethau mynediad, ac o dan ein

cynigion byddai rhai darparwyr yn dewis ariannu darparwr cymeradwy yn hytrach na darparu cynnwys newydd sydd â dehongliad iaith arwyddion. Pe byddai unrhyw broblemau gweithredol gwirioneddol yn codi, byddem yn eu hystyried o dan eithriad technegol (edrychwch ar Adran 3, Anhawster Technegol).

- 4.19 Byddem yn disgwyl i'n Cod Ar-alw amlinellu'r broses o gymeradwyo ac adolygu unrhyw ddarparwr y cytunwyd arno ar gyfer darparu rhaglenni sy'n cael eu cyflwyno mewn iaith arwyddion ar-alw, ochr yn ochr â lefelau'r cyfraniadau.
- 4.20 Byddwn yn ystyried cynnwys canllawiau ynghylch codi ymwybyddiaeth o unrhyw ddarparwyr y cytunwyd arnynt ar gyfer darparu rhaglenni sy'n cael eu cyflwyno mewn iaith arwyddion fel rhan o'n canllawiau arferion gorau (edrychwch ar Adran 6).

5. Gweithredu a gorfodi

- 5.1 Yn y ddogfen hon, rydym wedi dangos droeon sut mae gwasanaethau ar-alw yn wahanol i wasanaethau teledu sy'n cael eu darlledu. Wrth weithredu a gorfodi targedau, mae angen i ni bwysu a mesur ystyriaethau tebyg, fel maint amrywiol y catalogau ar-alw a'r amrywiaeth o lwyfannau sy'n eu darparu.
- 5.2 O ystyried hyn a'r diffyg mesur safonol ar gyfer cynulleidfaoedd ar-alw, er enghraifft, bydd gorfodi unrhyw ofynion hefyd yn golygu y bydd yn rhaid i ddarparwyr gyflwyno gwybodaeth yn rheolaidd i Ofcom.
- 5.3 Ac eithrio'r amserlen weithredu, ni fyddem yn disgwyl i'r materion hyn gael eu rhestru mewn unrhyw reoliadau. Rydym wedi eu hystyried yn y fan yma er mwyn rhoi darlun cyflawn o sut gallai gofynion weithio'n ymarferol. Mae'r adran hon yn trafod yr amserlen weithredu, a sut bydd angen defnyddio ac ymestyn pwerau casglu gwybodaeth Ofcom er mwyn gorfodi'r gofynion arfaethedig.
- 5.4 Er mwyn rhoi darlun cyflawn o sut byddai'r gofynion yn gallu gweithio'n ymarferol, rydym hefyd yn ystyried y prosesau sy'n debygol o fod yn gysylltiedig â'r gwaith o'u gweithredu a'u gorfodi. Ni fyddem yn disgwyl i'r materion hyn gael eu rhestru mewn unrhyw reoliadau, a bydd angen cynnwys rhagor o fanylion yn ein Cod Ar-alw, yn amodol ar ymgynghoriad pellach.

Yr amserlen weithredu

Yr Ymgynghoriad

- 5.5 Yn ein hargymhellion gwreiddiol i'r llywodraeth, roeddem wedi awgrymu bod y rheoliadau'n nodi targedau 2 flynedd a 4 blynedd fel hyn:
- Ddwy flynedd o'r dyddiad y daeth y rheoliadau i rym neu (os yw ar ôl hynny) y bydd y gwasanaeth yn dechrau: isdeitlau ar gyfer 40% o'r cynnwys, disgrifiadau sain ar gyfer 5%, ac iaith arwyddion ar gyfer 5%.
 - Bedair blynedd o'r dyddiad y daeth y rheoliadau i rym neu (os yw ar ôl hynny) y bydd y gwasanaeth yn dechrau: isdeitlau ar gyfer 80% o'r cynnwys, disgrifiadau sain ar gyfer 10%, ac iaith arwyddion ar gyfer 5%.
- 5.6 Roeddem wedi dweud y gellid ategu'r targedau hyn â thargedau ymgynghorol pellach ar gyfer y flwyddyn gyntaf a'r drydedd flwyddyn, ac y byddem yn eu cynnwys yn ein Cod Ar-alw, er mwyn helpu darparwyr ac Ofcom i fonitro cynnydd tuag at gyrraedd y targedau statudol.

Yr hyn a ddywedodd yr ymatebwyr

- 5.7 Er na wnaethom ofyn cwestiwn penodol am yr amserlen weithredu, dywedodd nifer o ddarparwyr eto eu bod yn credu bod yr amserlenni'n rhy fyr (TODIF, A+E, COBA), yn

enwedig mewn perthynas â chatalogau mawr (Sky) ac ar gyfer gwasanaethau rhaglenni ar-alw llai yn sgil pandemig COVID19. Pwysleisiodd y darparwyr hefyd y bydd angen cyfnod hysbysu digonol cyn blwyddyn gyntaf y ddarpariaeth, er mwyn i ddarparwyr gael cyfle i sefydlu llifau gwaith a chytuno ar ofynion technegol.

- 5.8 Roedd RNID yn croesawu'r targedau ymgynghorol ychwanegol, yn enwedig ar gyfer y flwyddyn gyntaf o reoliadau. Ym marn RNID, byddai hynny'n creu disgwyliad y bydd gwasanaethau mynediad yn cael eu cynyddu'n gymesur, ac yn peryglu enw da cwmnïau sy'n ceisio gohirio cyrraedd y targedau tan yr ail a'r bedwaredd flwyddyn.
- 5.9 Dywedodd y BBC fod yna gyfyngiadau ar y gallu i aildddefnyddio cynnwys gwasanaethau mynediad sydd eisoes ar gael, ac efallai y byddai problemau o ran hawliau hefyd sy'n effeithio ar ailgyhoeddi cynnwys mewn iaith arwyddion.
- 5.10 Roedd Channel 4 ac ITV am gael cadarnhad o'r targed interim o ddwy flynedd ar gyfer gwasanaethau iaith arwyddion. Roedd Channel 4 ac ITV yn awgrymu y dylai fod yn is na 5%, er mwyn iddyn nhw allu cynllunio unrhyw newidiadau gofynnol i'w prosesau, ac i adlewyrchu blaenoriaethau o ran adnoddau i gyflenwyr gwasanaethau mynediad.

Barn Ofcom

- 5.11 Fel y mae ein hargymhellion gwreiddiol yn egluro, rydym ni'n credu y dylai'r amserlen weithredu ar wasanaethau rhaglenni ar-alw fod yn fyrrach o lawer na'r hyn a ganiateir i ddarlledwyr, gan fod mwy o seilwaith gwasanaethau mynediad ar waith erbyn hyn. Cafodd Deddf yr Economi Ddigidol ei phasio yn 2017, gyda'n hargymhellion gwreiddiol i'r llywodraeth yn 2018, sy'n golygu bod darparwyr eisoes wedi cael rhybudd o bedair blynedd am ofynion tebygol.
- 5.12 Wrth ystyried yr oedi gyda'r broses hon, a phoblogrwydd cynyddol gwasanaethau ar-alw²⁵, yn hytrach na bod y targedau'n berthnasol ddwy flynedd a phedair blynedd wedi i'r rheoliadau ddod i rym, rydym ni'n credu y dylai'r targedau fod yn berthnasol i'r ail a'r bedwaredd flynedd o fod yn weithredol ar ôl i'r rheoliadau gael eu cyflwyno, gyda'r darparwyr hynny sy'n rhwym wrth y rheoliadau yn cael o leiaf chwe mis o rybudd. Felly, er enghraifft, os daw'r rheoliadau i rym ym mis Mawrth 2022, gan roi digon o rybudd i ddarparwyr, y flwyddyn gyntaf o dargedau anstatudol fyddai 2023, gyda gofyniad i gyrraedd y targedau dwy flynedd ym mlwyddyn galendr 2024 a'r targedau pedair blynedd ym mlwyddyn galendr 2026.
- 5.13 Gan edrych ar y targed interim o ddwy flynedd ar gyfer gwasanaethau iaith arwyddion, mae ein gwaith modelu (edrychwch ar Atodiad 1) yn awgrymu mai dim ond un darparwr fyddai'n gallu fforddio (o fewn 1% o'r trosiant) y gofynion yn ymarferol, gan gynnwys targed interim o 2.5% ond nid gyda tharged interim o 5%. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod bod oblygiadau gweithredol hefyd i ymestyn y gofynion ar gyfer gwasanaethau

²⁵ Er enghraifft, mae cyfran y cartrefi yn y DU sy'n tanysgrifio i unrhyw wasanaeth fideo ar-alw drwy danysgrifio wedi cynyddu o 20% yn Ch1 2015 i 53% yn Ch1 2020. Ffynhonnell: Arolwg Sefydliad BARB, C: Ydych chi, neu oes rhywun yn eich cartref, yn tanysgrifio i'r canlynol..." Nodyn: Mae unrhyw wasanaeth fideo ar-alw drwy danysgrifio yn golygu unrhyw rai o'r canlynol - Netflix, Amazon Prime Video, Now TV neu DisneyLife hyd at Ch1 2020

iaith arwyddion o wasanaethau darlledu i wasanaethau ar-alw. Fe allai olygu ei bod yn rhaid rhoi systemau ar waith er mwyn i ddarparwyr gyflogi nifer mwy o ddehonglwyr iaith arwyddion, er enghraifft. Felly, rydym yn cytuno bod targed interim o 2.5% ar gyfer yr ail flwyddyn yn briodol.

Rhoi targedau ar waith ar gyfer catalogau ar-alw

Yr Ymgynghoriad

5.14 Mae catalogau ar-alw yn cael eu hadnewyddu ar wahanol gyfraddau (edrychwch ar Atodiad 1), gyda dibyniaeth amrywiol ar gynnwys o'r archif sy'n aros ar y gwasanaeth o flwyddyn i flwyddyn. Yn ein hymgyngoriad, roeddem yn awgrymu y gallai deddfwriaeth fynnu bod darparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw yn adnewyddu eu darpariaeth o wasanaethau mynediad ar yr un gyfradd ag y maen nhw'n adnewyddu cynnwys ar eu gwasanaeth yn fwy cyffredinol, er mwyn sicrhau bod cymysgedd o gynnwys o'r archif a chynnwys newydd ar gael yn hygyrch.

Yr hyn a ddywedodd yr ymatebwyr

- 5.15 Er bod RNIB a BSLBT yn cytuno â'n dull o weithredu hyn, roedd nifer o ymatebwyr yn y diwydiant yn anghytuno â rhai elfennau (gan gynnwys UKTV, Channel 4), a gofynnodd y BBC i ni egluro sut byddai'r rheoliadau'n diffinio'r gofyniad i ddarparwyr adnewyddu'r ddarpariaeth o wasanaethau mynediad ar yr un gyfradd â chynnwys.
- 5.16 Awgrymodd dau ymatebydd (ymatebydd cyfrinachol, Channel 4) nad oedd hi'n deg pennu cyfraddau adnewyddu ar gyfer gwasanaethau mynediad pan fo rhai gweithredwyr yn y DU yn rhwym wrth gyfnodau trwyddedu byr yn unol â thelerau masnachu Ofcom, ac felly'n mynd ati yn ystod y flwyddyn i gyflwyno llawer iawn o gynnwys sydd wedi'i adnewyddu o'r newydd. Awgrymodd Channel 4 y gallai cyfresi cyfan o'r archif fod yn fwy poblogaidd gyda chynulleidfaoedd beth bynnag, ac felly'n flaenoriaeth ar gyfer gwasanaethau mynediad.
- 5.17 Roedd UKTV yr un mor bryderus ynghylch y gost o adnewyddu gwasanaethau mynediad ar yr un gyfradd â chynnwys yn fwy cyffredinol, wrth ystyried ei fod yn tueddu i sicrhau bod ei holl gynnwys llinol ar gael ar-alw ar yr amod bod ganddo'r hawliau i wneud hynny.
- 5.18 Dywedodd UKTV hefyd ei bod yn bosibl i ddarlledwr llinol gael cyfran uwch o gynnwys sydd â disgrifiadau sain a chynnwys mewn iaith arwyddion yn ystod rhan gyntaf y flwyddyn, ac na ddylai'r ffaith y byddai rhaglenni ar gael ar-alw am weddill y flwyddyn heb gael eu hadnewyddu gael ei dal yn erbyn gwasanaeth rhaglenni ar-alw. Byddai gofynion ar gyfer adnewyddu gwasanaethau mynediad yn rheolaidd yn gallu golygu ei bod yn rhaid i ddarparwyr ddarparu disgrifiadau sain neu ddehongliad iaith arwyddion ar ganran uwch o'u cynnwys, dim ond er mwyn bodloni'r gofyniad.

Barn Ofcom

5.19 Wrth ystyried pryderon darparwyr, rydym yn cytuno na ddylai fod yn ofynnol i ddarparwyr adnewyddu gwasanaethau mynediad ar yr un gyfradd â chynnwys yn fwy cyffredinol. Nid

ydym yn credu y byddai gofyniad o'r fath yn syml i'w orfodi wrth ystyried yr anhawster o amcangyfrif y cyfraddau adnewyddu (edrychwch ar 5.42 - 5.43). Rydym hefyd yn credu y dylai darparwyr gael yr hyblygrwydd i flaenoriaethu cynnwys hen neu newydd, gan ddibynnu ar eu gwybodaeth eu hunain am ddymuniadau eu cynulleidfaoedd.

- 5.20 Byddwn yn cynnwys cyngor ar y mater hwn yn ein Canllawiau Arferion Gorau diwygiedig, a byddem yn argymhell yn gryf nad yw darparwyr yn cyflawni cwotâu drwy ddibynnu'n bennaf ar gynnwys o'r archif sy'n aros yn y catalog am gyfnodau hir.
- 5.21 Yn ein hamcangyfrif o'r costau (Atodiad 1) rydym wedi rhagdybio y bydd darparwyr, yn ymarferol, yn adnewyddu gwasanaethau mynediad ar gyfradd debyg i'w cynnwys cyffredinol.

Rhoi targedau ar waith ar draws nifer o lwyfannau

Yr Ymgynghoriad

- 5.22 Ar gyfer darparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw sy'n darparu gwasanaethau ar fwy nag un llwyfan, roeddem yn cynnig dau opsiwn ar gyfer cyrraedd y targedau:
- 5.23 **Opsiwn 1** – Y Dull Hyblyg: gallai'r rheoliadau ganiatáu i ddarparwyr gyrraedd y targedau mewn ffordd hyblyg ar draws eu llwyfannau sydd heb eu heithrio²⁶ – hy, cynnig lefelau uwch/is o hygyrchedd ar lwyfannau unigol, gan ddarparu'r lefelau gofynnol o raglenni hygyrch yn gyffredinol.
- 5.24 **Opsiwn 2** – Y Dull Cyfarwyddol: gallai'r ddeddfwriaeth ragnodi y dylai gwasanaethau mynediad gael eu dosbarthu'n gyfartal rhwng yr holl lwyfannau sydd heb gael eu heithrio. Yr anfantais yw y byddai'r lefelau hygyrchedd cyfartalog yn is i ddechrau ar gyfer llwyfannau sy'n hygyrch – fodd bynnag, gellid gwneud iawn am hynny drwy gynyddu'r gofynion yn raddol dros amser, a fydd yn arwain yn y pen draw at hygyrchedd mwy cynhwysfawr ar draws llwyfannau.
- 5.25 Roeddem wedi datgan ein bod yn ffafrio Opsiwn 2, oherwydd y byddai hyn yn annog ystod ehangach o lwyfannau i ddarparu gwasanaethau mynediad yn gynt, a ddylai fod yn nod allweddol ar gyfer unrhyw reoliadau (edrychwch ar 2.19 uchod).

Yr hyn a ddywedodd yr ymatebwyr

- 5.26 Roedd ymatebwyr a oedd yn cynrychioli defnyddwyr (RNID, ACS, ACOD/CCP) o blaid y dull cyfarwyddol ar y cyfan (opsiwn 2). Dywedodd ACS ac ACOD/CCP fod hyn yn rhoi cyfle i bobl ddewis llwyfannau ar sail cynnwys y rhaglenni yn hytrach na'r ffaith bod gwasanaethau mynediad ar gael. Dywedodd RNID ei fod yn rhoi mwy o sicrwydd i ddefnyddwyr nad ydynt yn debygol o newid gwasanaethau, ond dywedodd fod y dull hwn

²⁶ Hynny yw, pob llwyfan sydd heb gael ei eithrio'n barod ar sail maint y gynulleidfa neu anhawster technegol. Edrychwch ar Adran 3 uchod.

yn llai defnyddiol os bydd nifer mawr o lwyfannau'n cael eu heithrio am resymau eraill (ee, anhawster technegol).

- 5.27 Awgrymodd ACS ac RNID fod angen i'r naill ddull neu'r llall gael ei ategu gan wybodaeth well i ddefnyddwyr cyn prynu, ynghylch pa wasanaethau mynediad sydd ar gael ar ba wasanaethau / llwyfannau.
- 5.28 Roedd darparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw a ymatebodd i'r pwynt hwn (UKTV, TODIF, BT, A+E, Channel 4, ITV ac ymatebydd cyfrinachol) i gyd yn ffafrio dull gweithredu hyblyg (opsiwn 1). Roedden nhw'n teimlo bod y dull hwn yn cynnig hyblygrwydd ar gyfer y newidynnau o ran dosbarthiad gwasanaethau rhaglenni ar-alw (ee, BT), ac y byddai'n fwy ymarferol i ddarparwyr sy'n sefydlu llifau gwaith ac yn cytuno ar ofynion technegol gyda llwyfannau (Channel 4, A+E, TODIF, UKTV). Roedden nhw hefyd yn credu y byddai'n fwy ymatebol i ystyriaethau ychwanegol o ran budd i'r gynulleidfa. Er enghraifft, caniatáu i ddarparwyr ddarparu mwy na'r hyn a ddisgwylir ar y llwyfannau mwyaf poblogaidd, neu'r rheini sydd â rhyngwyneb sy'n hygyrch iawn i ddefnyddwyr. Mae A+E a TODIF yn cydnabod y dylai Ofcom, ar ôl cyfnod penodol, adolygu'r hygyrchedd ar amrywiaeth o lwyfannau yn dilyn hyn.
- 5.29 Roedd Sky a Channel 4 yn anghytuno â'r awgrym y byddai targedau pendant yn annog darparwyr a llwyfannau i gydweithio. Teimlai Sky ei bod yn fwy tebygol y byddai costau ehangu i lwyfannau newydd yn lleihau'r buddsoddiad gweithredol cyffredinol mewn darparu gwasanaethau mynediad.

Barn Ofcom

- 5.30 Er ein bod wedi ymrwymo o hyd i sicrhau bod cynifer o lwyfannau â phosibl yn rhai hygyrch, nid ydym yn credu y bydd y dulliau cyfarwyddol a hyblyg yn arwain yn ymarferol at gynnwys cwbl wahanol yn cael ei ddarparu gydag isdeitlau. Yn ein barn ni, un o'r prif rwystrau i ehangu'r ddarpariaeth i lwyfannau newydd yw'r gallu i ryngweithredu ac anhawster technegol – sy'n cael ei drafod uchod yn 3.41 - 3.64 – a gallai hynny arwain at rai llwyfannau'n cael eu heithrio (yn y tymor byr) o dan y naill ddull neu'r llall. Gyda'r llwyfannau hyn wedi'u heithrio, ar ôl i ddarparwyr greu gwasanaethau mynediad ar gyfer eu cynnwys, rydym ni'n credu y bydd cymhellion ariannol i sicrhau bod hyn ar gael mor eang â phosibl ar draws llwyfannau, er mwyn sicrhau'r elw mwyaf posibl ar y buddsoddiad hwn (edrychwch ar A1.13). Mae ein hamcangyfrifon o'r costau (Atodiad 1) yn awgrymu bod y darparwyr hynny a fydd yn rhwym wrth y gofynion yn gallu fforddio cyrraedd y targedau ar eu llwyfannau sydd heb gael eu heithrio. O ran y targed pedair blynedd ar gyfer isdeitlau (80%), mae hyn yn creu cyfle bach i esgeuluso rhai llwyfannau yn llwyr a dal i gyrraedd y targed ar gyfer yr holl gynnwys.
- 5.31 Felly, rydym wedi newid ein hargymhelliad. Rydym bellach yn cynnig mabwysiadu dull hyblyg (opsiwn 1) a fydd, gobeithio, yn rhoi cyfle i ddarparwyr ddefnyddio eu harbenigedd eu hunain wrth flaenoriaethu rhywfaint o gynnwys a llwyfannau ar sail budd i'r gynulleidfa. Byddai hyn hefyd yn golygu, i'r gwasanaethau mynediad sydd â thargedau is (disgrifiad sain a gwasanaeth iaith arwyddion), na fydd y gwasanaethau mynediad hyn yn cael eu

gwasgaru'n rhy 'denau' ar draws nifer o lwyfannau. Rydym yn cydnabod y gallai hyn olygu bod defnyddwyr yn cael eu cyfyngu i lwyfannau penodol yn y tymor byr er mwyn cael cymaint â phosibl o gynnwys hygyrch.

- 5.32 Nid ydym o'r farn bod angen rhagnodi'r dull hwn mewn unrhyw reoliadau. Efallai fod dull hyblyg yn cael ei ffafrio i ddechrau, ond wrth i'r gofynion fagu gwreiddiau (gyda mwy o gynnwys a llwyfannau'n darparu gwasanaethau mynediad), efallai y byddai dull pendant yn dod yn fwy priodol.
- 5.33 Yn yr un modd ag agweddau eraill ar y rheoliadau a'r broses weithredu, rydym ni o'r farn bod angen i'r dull hyblyg gael ei ategu gan ddyletswydd ar ddarparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw i ystyried ein canllawiau Arferion Gorau, a fydd yn nodi'r sail dros flaenoriaethu llwyfannau penodol.
- 5.34 Rydym hefyd yn argymhell bod deddfwriaeth yn gosod dyletswydd ar ddarparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw i ddarparu gwybodaeth i ddefnyddwyr ynghylch pa wasanaethau sy'n hygyrch, ac ar ba lwyfannau.

Y broses o bennu targedau ac eithriadau

Yr Ymgynghoriad

- 5.35 Roeddem wedi dweud y dylai targedau gael eu rhoi ar waith ar sail blwyddyn galendr, yn unol â'r targedau ar gyfer darlledwyr²⁷.
- 5.36 Fel yr amlinellwyd yn ein Hargymhellion yn 2018 (5.6-5.8), roeddem wedi dweud na allai pob eithriad gael ei bennu cyn y flwyddyn, wrth ystyried y byddai gallu darparwr i gyrraedd y targedau yn gallu newid yn ystod y flwyddyn (er enghraifft, gallai maint ei gatalog gynyddu'n sylweddol, gan wneud y lefelau targed yn llai fforddiadwy).
- 5.37 Roeddem wedi dweud y byddem yn disgwyl gwneud y canlynol cyn pob blwyddyn galendr:
- Amcangyfrif y cynulleidfa oedd sy'n cronni ar gyfer gwasanaethau ar lwyfannau penodol, ac eithrio fel y bo'n briodol ar sail cyfran o'r gynulleidfa ac anhawster technegol.
 - Amcangyfrif costau'r ddarpariaeth i asesu a ddylai darparwr penodol gael ei eithrio ai peidio o'r gofynion oherwydd nad yw'n gallu fforddio'r gofynion llawn neu ofynion is o fewn 1% o'i drosiant.
- 5.38 Roeddem wedi gofyn i ymatebwyr roi sylwadau ar y rhagdybiaethau cost a nodwyd yn Atodiad 2 ein hymgynghoriad pellach, a oedd yn ystyried y ffactorau canlynol ymysg eraill:
- Costau creu ac addasu pob gwasanaeth mynediad
 - Ar gyfer darparwyr dal i fyny penodol (hy, gyda rhwymedigaethau ar gyfer eu gwasanaethau darlledu), cyfran y cynnwys sy'n debygol o gael ei addasu o'r sianeli darlledu (gan arwain felly at gostau is);

²⁷ Edrychwch ar ein [Cod Gwasanaethau Mynediad – Teledu](#).

- Cyfran y cynnwys ar wasanaeth rhaglenni ar-alw y mae darparwr penodol yn debygol o'i newid bob blwyddyn (yn hytrach na'i archifo), sy'n effeithio ar faint o gynnwys newydd sydd ar gael ar wasanaeth.
 - Cyfran y cynnwys sy'n cael ei ailadrodd ar draws gwasanaethau â brand gwahanol sy'n cael eu cynnig gan yr un darparwr gwasanaeth rhaglenni ar-alw (ee, rhwng Sky Go a Sky On-Demand).
- 5.39 Roeddem wedi gofyn i ddarparwyr a fyddent yn gallu rhoi gwybodaeth i ni'n rheolaidd er mwyn helpu i amcangyfrif costau ac asesu maint y gynulleidfa. Os na fydd rhai darparwyr yn gallu darparu'r wybodaeth hon, roeddem wedi dweud efallai y bydd angen i ni ddefnyddio cyfartaledd wedi'i amcangyfrifo. Ein barn gychwynnol oedd, er enghraifft, na fyddai'n ymarferol nac yn gymesur cael gwybod i ba raddau y mae gwasanaethau â brand gwahanol yn rhannu cynnwys.
- 5.40 Ar ddiwedd y flwyddyn galendr, roeddem wedi dweud y byddem yn disgwyl gwahodd darparwyr i egluro pam nad oeddent wedi cyrraedd y targedau disgwylidig, ac i wneud cais am ôl-eithriadau.

Yr hyn a ddywedodd yr ymatebwyr

- 5.41 Roedd yr ymatebwyr wedi'u rhannu ynghylch a allent ddarparu'r wybodaeth berthnasol, fel hyn:
- a) Maint y catalog (pum darparwr)
 - b) Nifer y llwyfannau y mae'r gwasanaeth ar gael arnynt (pum darparwr)
 - c) Costau perthnasol sefydlu swyddogaethau gwasanaeth mynediad ar lwyfan penodol (pedwar darparwr). Dywedodd y BBC ei bod yn anodd darparu gwybodaeth am gostau pan fo'r swyddogaeth hon wedi cael ei datblygu dros flynyddoedd hyd yma, a chostau'n cael eu rhannu rhwng llwyfannau. Dywedodd y BBC, ITV a Channel 4 ei bod yn anodd cyffredinoli ynghylch costau mewn perthynas â llwyfannau penodol.
 - d) Costau perthnasol creu / addasu pob gwasanaeth mynediad (pedwar darparwr)
 - e) Cyfran y cynnwys y mae darparwr yn debygol o'i newid bob blwyddyn yn hytrach na'i archifo (chwe darparwr). Roedd Sky yn cwestiynu sut byddai hyn yn cael ei fesur mewn perthynas â chynnwys sy'n cael ei roi ar wasanaeth a'i dynnu oddi arno dro ar ôl tro.
 - f) Ar gyfer darparwyr dal i fyny, cyfran y cynnwys sy'n debygol o gael ei addasu o sianeli darlledu (pum darparwr).
 - g) Cyfran y cynnwys sy'n cael ei ailddangos ar wasanaethau â brand gwahanol (pedwar darparwr)
- 5.42 Hefyd, dywedodd Sky y gallai ddarparu amcangyfrifon ond y byddai'n anodd iawn eu cadarnhau'n fanwl.
- 5.43 Cyfeiriodd darlledwyr eraill (ee, Channel 4, Sky) at oblygiadau darparu'r wybodaeth hon o ran adnoddau. Fodd bynnag, cyfeiriodd Channel 4 hefyd at yr amrywiadau mewn gwasanaethau rhaglenni ar-alw (ee, o ran cyfran y cynnwys sy'n cael ei adnewyddu yn

ystod y flwyddyn), ac felly roedd yn annog Ofcom i beidio â defnyddio cyfartaledd wedi'i amcangyfrifo. Dywedodd eraill (Sky) mai dim ond data sy'n hanfodol i'w waith y dylai Ofcom ofyn amdano: roedd y broses a gynigiwyd yn gymhleth a byddai angen eglurder, arweiniad ac amser ar ddarlledwyr er mwyn darparu'r wybodaeth angenrheidiol i Ofcom.

- 5.44 Gofynnodd darparwyr, gan gynnwys A+E a TODIF, i Ofcom ystyried amgylchiadau unigol yn ofalus os bydd darparwr yn methu cyrraedd targed, yn enwedig pan fydd problemau wedi codi ynghylch datblygiad technegol drud neu sy'n cymryd llawer o amser. Roedd ACS yn cytuno na ddylai darparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw gael eu dal i darged a osodwyd ar ddechrau'r flwyddyn os oedd eu model busnes wedi newid yn sylweddol. Roedd Channel 4 yn cytuno â'r broses diwedd blwyddyn, ond dywedodd y gallai roi llai o sicrwydd i unrhyw un sy'n darparu trefniadau amgen ar gyfer gwasanaethau iaith arwyddion.

Barn Ofcom

- 5.45 Fel rydym yn dweud ar ddechrau'r ddogfen hon, dylai'r broses o weithredu a gorfodi unrhyw reoliadau fod yn ddigon hyblyg i adlewyrchu realiti darparu gwasanaethau rhaglenni ar-alw, gan osgoi cymhlethdodau diangen i Ofcom a darparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw. Mae hyn yn adlewyrchu'r ffordd o weithredu'r gofynion darlledu lle mae gwybodaeth allweddol am gostau'n cael ei chasglu a'i chysoni heb ymgais i ystyried yr holl gostau cysylltiedig i bob darlledwr.
- 5.46 **Cyn y flwyddyn galendr**, bydd Ofcom yn defnyddio gwybodaeth sydd ar gael i'r cyhoedd i bennu eithriadau ar gyfer cwmnïau bach (ar sail yr wybodaeth a gyflwynwyd i Dŷ'r Cwmnïau yn y flwyddyn flaenorol). Byddwn yn defnyddio gwybodaeth am wasanaethau mynediad a gyflwynwyd yn y flwyddyn flaenorol i gael gwybod beth yw maint catalogau ac ar faint o lwyfannau y mae gwasanaeth penodol ar gael. Byddai Ofcom hefyd yn disgwyl gwahodd darparwyr i gyflwyno gwybodaeth am anawsterau technegol neu achosion lle mae genre/math o gynnwys ar wasanaeth yn golygu nad yw'n ymarferol cyrraedd y targedau perthnasol. Byddem hefyd yn gwahodd gwybodaeth am ddata cynulleidfaoedd mewn perthynas â'r flwyddyn flaenorol, at ddibenion asesu eithriadau ar sail maint y gynulleidfa.
- 5.47 Ar sail yr hyn mae darparwyr wedi'i ddweud wrthym, rydym ni'n credu ei bod hi'n rhesymol gofyn i bob darparwr am wybodaeth / amcangyfrifon ar y canlynol bob dwy flynedd
- a) costau creu/addasu gwasanaethau mynediad
 - b) unrhyw wybodaeth newydd am gostau sefydlu swyddogaeth gwasanaeth mynediad ar lwyfan penodol.
- 5.48 Ar ben hynny, gallwn ofyn bob dwy flynedd am yr wybodaeth ganlynol mewn achosion ffiniol lle gallai gwahanol ragdybiaethau effeithio ar fod yn gymwys ar gyfer eithriadau:
- a. Cyfran y cynnwys y mae darparwr yn debygol o'i newid bob blwyddyn yn hytrach na'i archifo
 - b. Cyfran y cynnwys sy'n debygol o gael ei addasu o sianeli darlledu

c. Cyfran y cynnwys sy'n cael ei ailddangos ar wasanaethau â brand gwahanol

- 5.49 Ar sail y ffynonellau tystiolaeth uchod, byddai Ofcom yn disgwyl gallu penderfynu ar eithriadau rhag y gofynion. O ran eithriadau fforddiadwyedd, byddem yn disgwyl edrych ar amcanestyniadau fforddiadwyedd dros gyfnod o ddwy flynedd – hy, a yw'r darparwr yn gallu fforddio darparu gwasanaethau mynediad mewn ffordd gynaliadwy, yn hytrach na llithro i mewn ac allan o'r gofynion?
- 5.50 Yn yr un modd â'r gofynion o ran hygyrchedd darlledu, byddai Ofcom yn rhoi chwe mis o rybudd i ddarparwyr am eu gofynion ar gyfer y flwyddyn galendr ganlynol. Ar y pwynt hwn, byddai croeso i ddarparwyr gysylltu ag Ofcom ac egluro unrhyw amgylchiadau penodol sydd heb gael eu hystyried gan Ofcom yn eu barn nhw.
- 5.51 **Ar ddiwedd y flwyddyn galendr berthnasol**, byddai darparwyr yn adrodd yn ôl i Ofcom ar y lefelau hygyrchedd a gyflawnwyd a'r camau a gymerwyd i sicrhau ansawdd a defnyddioldeb eu gwasanaethau mynediad. Mae Deddf Cyfathrebiadau 2003 (fel y mae wedi'i diwygio gan Ddeddf yr Economi Ddigidol a'r Rheoliadau AVMSD) yn rhoi pwerau i'r Ysgrifennydd Gwladol osod gofynion bod darparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw yn adrodd yn ôl yn flynyddol ar hygyrchedd eu gwasanaethau. Rydym yn disgwyl y bydd hyn yn ofynnol mewn unrhyw reoliadau newydd.
- 5.52 Ar ddiwedd y flwyddyn galendr berthnasol, gallai darparwyr wneud cais am ôl-eithriadau, a fyddai'n cael eu caniatáu os yw'r darparwr wedi dangos (er enghraifft) ei fod wedi dod yn gymwys yn y cyfamser i fod yn gwmni bach, neu os bu newid sylweddol mewn amgylchiadau yn ystod y flwyddyn (ee, newid ym maint y catalog sy'n effeithio ar fforddiadwyedd) neu fethiant llwyfannau i ddarparu gwasanaethau mynediad er i'r darparwr ddangos 'ymdrechion rhesymol'.
- 5.53 Ar hyn o bryd, mae a3680 o'r Ddeddf yn caniatáu i Ofcom fynnu bod darparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw yn darparu gwybodaeth at ddibenion ymchwiliad, er mwyn penderfynu a fu achos o dorri gofyniad neu o beidio â hysbysu. Rydym ni'n credu y gellid gofyn am yr wybodaeth ychwanegol – a nodir uchod yn 5.48 – gan ddarparwyr yn wirfoddol, ac y byddai llawer o ddarparwyr yn cael eu cymell i gyflwyno'r wybodaeth er mwyn cael eithriadau priodol.
- 5.54 Ni fyddai ein pwerau presennol yn caniatáu i ni fynnu bod darparwyr yn darparu hyn na'r wybodaeth a nodir yn 5.47 i Ofcom. Felly, ni fyddem yn gallu cael y set fwyaf cyson a chywir o ddata ar gostau gan bob darparwr. Er mwyn rhoi eglurder a sicrwydd ar gyfer y broses hon, dylai'r Llywodraeth ystyried cynnwys pwerau ychwanegol i gasglu gwybodaeth mewn unrhyw reoliadau.

6. Arferion Gorau

Yr hyn roeddem ni'n ei gynnig

- 6.1 Nid yw targedau gwasanaethau mynediad yn ddefnyddiol iawn os yw'r gwasanaethau mynediad sydd ar gael yn sgil hynny yn rhai o ansawdd isel, neu os yw'n anodd dod o hyd iddyn nhw a'u defnyddio. Roedd ein datganiad yn 2018 yn ystyried ansawdd gwasanaethau mynediad a'u defnyddioldeb (edrychwch ar 4.57 i 4.67), ac yn argymhell ei bod yn rhaid i ddarparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw adrodd yn ôl ar y camau maen nhw wedi'u cymryd i sicrhau bod ansawdd y gwasanaethau mynediad angenrheidiol yn ddigon da, a'u bod yn gallu cael eu defnyddio'n effeithiol gan y cynulleidfaoedd targed. Roeddem yn rhagweld y byddai Cod Ar-alw Ofcom yn amlinellu canllawiau ar sicrhau gwasanaethau mynediad o ansawdd uchel y gellir eu defnyddio.
- 6.2 Er nad oedd ein hymgyngoriad pellach yn gofyn cwestiynau penodol am yr elfen hon, cyfeiriodd rhai ymatebwyr at faterion yn ymwneud ag ansawdd a defnyddioldeb.

Yr hyn a ddywedodd yr ymatebwyr

- 6.3 Mynegodd ACS bryder y gallai anawsterau technegol amharu ar ansawdd y gwasanaeth – er enghraifft, pa mor hawdd yw cael gafael ar ddewislenni hygyrchedd, neu ba mor gyflym y mae isdeitlau'n cael eu hadnewyddu yn ystod rhaglen.

Barn Ofcom

- 6.4 Yn y ddogfen hon, rydym wedi awgrymu droeon y dylai fod yn ofynnol i ddarparwyr ystyried canllawiau y gallai Ofcom eu cyhoeddi mewn perthynas ag ansawdd a defnyddioldeb gwasanaethau mynediad (sy'n cael eu galw'n ganllawiau 'arferion gorau'). Yn benodol, rydym wedi dweud bod hyn yn berthnasol i'r canlynol:
- Dangos pa wasanaethau mynediad sydd ar gael
 - Dewis o wasanaethau iaith arwyddion
 - Dewis o ddarpariaeth ar draws nifer o lwyfannau (ee, pa lwyfannau i'w blaenoriaethu)
 - Sicrhau bod adrannau ieithoedd tramor mewn rhaglenni newyddion ar gael i bobl sydd â nam ar eu golwg
 - Dewis pa gynnwys i'w wneud yn hygyrch (ee, wrth gymharu cynnwys newydd a chynnwys wedi'i archifo)
- 6.5 Mae ein [canllawiau arferion gorau](#) presennol yn cael eu hadolygu ar hyn o bryd, a byddant yn cael eu hehangu i gynnwys materion sy'n ymwneud yn benodol â gwasanaethau ar-alw, ac yn cael eu diweddarau i adlewyrchu ymchwil gyfredol i arferion gorau.
- 6.6 Yn gyffredinol, byddem yn disgwyl i'r canllawiau ddisgrifio nodau yn hytrach na gorchymyn sut dylai'r nodau hynny gael eu cyflawni. Gallai hyn olygu, er enghraifft, y gellir defnyddio gwahanol ffyrdd o gyflwyno isdeitlau/penawdau mewn rhai amgylchiadau, lle mae'r budd i'r gynulleidfa'n amlwg.

- 6.7 Fel rydym wedi dweud, rydym hefyd yn argymhell ei bod yn rhaid i ddarparwyr gwasanaethau rhaglenni ar-alw adrodd yn ôl ar y camau maen nhw wedi'u cymryd i sicrhau bod ansawdd y gwasanaethau mynediad angenrheidiol yn ddigon da, a'u bod yn gallu cael eu defnyddio'n effeithiol gan y cynulleidfaoedd targed.